

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 8 (2191) 1992 VASARIS-FEBRUARY 18

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

Tikinčiai Lietuvai

Išėjimo gyvenimas yra daugiau ar mažiau susietas su visos tautos gyvenimu. Kas skauda tautai, skauda ir išėjimui. Kas džiugina tautą, džiugina ir išėjimą. Kai kenčia tauta, kenčia ir išėjimas. Kai tauta šaukiasi pagalbos, išėjimas jautriai atsiliepia. Kai nusilpsta išėjimas, tautos kamienas atsukta pagalbon. Tai natūralus procesas, rodantis tautą kaip tam tikrą organizmą, besireiškiantį plačiu mastu. Del to ir pagrįdinės šventės, išreiškiančios tautos troškimus, švenčiamos tiek Lietuvoje, tiek išėjimoje. Pvz. Vasario šešioliktoji, Šv. Kazimiero — Lietuvos globėjo diena, Rugsėjo aštuntoji... telkia visus tautiečius kur jie begyventų. Yra betgi švenčių, kurios būdingos tikrai išėjimui. Jos atsirado Lietuvos okupacijos laikotarpyje, kai tauta buvo persekiojama, kai išėjimas tiesė savo pagalbos ranką. Tokių švenčių tarpe ypač minėtinos maldos dienos už kenčiančią Lietuvą. Jos buvo rengiamos išėjimo organizacijų JAV-se, Pietų Amerikoje, Australijoje... Kanadoje kasmet buvo rengiama *Tikinčiosios Lietuvos diena* Kanados lietuvių katalikų centro rūpesčiu. Per daugelį metų ji tapo tradicine švente pirmąjį kovo mėnesio sekmadienį. Tai iniciacija laikomos pamaldos, daromos rinkliavos, kreipiamasi į Kanados vyskupus.

TRADICINĖ Tikinčiosios Lietuvos diena rengiama ir šiame — Kovo 1, sekmadienį. Ne vienas ta proga kyla klausimas, ar toji šventė nenustojo prasmės Lietuvai atgavus nepriklausomybę. Juk tikintieji nebėra persekiojami, gali laisvai tvarkyti tikybinių gyvenimą. Taip, laisvė atgauta, bet kartu su ja — medžiaginiai ir dvasiniai griuvėsiai, susitelkę per 50 persekiojimo metų. Dabar vyksta intensyvus Lietuvos atstatymas visais frontais, kelimasis iš griuvėsių. Jis reikalingas ypatingos paramos iš tautos išėjimo, kuri tu griuvėsių nepatyrė. Išėjimo parama Lietuvos atstatymo darbams gana plačiu mastu jau plaukia. Tokios paramos yra reikalingos ir tikybiniams Lietuvos gyvenimams, kurie persekiojimo laikais žiauriausiai buvo persekiojami ir patyrė daugiausia žalos — medžiaginės ir dvasinės. Dabar, kai vyksta atstatymo darbai šioje srityje, išėjimas negali likti tikrai stebėtoja. Tikinčiosios Lietuvos diena ir yra ta proga prisidėti prie religinio tautos atgimimo ir maldos ir lėšomis, kurios bus panaudotos Lietuvos vyskupų nurodymu. Tie vyskupai turi daug projektų. Vienas jų didžiųjų projektų — statyba savos spaustuovės, kuri tarnautų religiniam Lietuvos atgimimui. Tai daug lėšų reikalaujantis užmojis, kurio įgyvendinimui tikimasi pagalbos ir iš Kanados vyskupų.

LIETUVOS atgimimas, tiek medžiaginis, tiek dvasinis, nėra viendienis procesas. Atstatyti 50 metų griuvėsius reikia ne tik daug laiko, bet ir daug pastangų. Ypač lėtas dvasinis atgimimas, susijęs su brendimo procesu. Į šį frontą stoji vietinės tikinčiosios Lietuvos pajėgos, gerokai praretintos ir nusilpnintos persekiojimo laikotarpyje. Jos yra reikalingos pagalbos iš išėjimo. Pastaroji šiame fronte nėra labai stipri, bet turi paskirų asmenų, pajėgiančių jungtis į dvasinio atgimimo frontą. Daugiausia šioje srityje galėtų talkinti lietuvių vienuolių, išlikusių išėjimoje ir gana gerai įsikūrusių. Jos ta linkme jau ir bando eiti. Jų pajėgos irgi ribotos, bet, sujungtos su pajėgomis Lietuvoje, gali atlikti didžios reikšmės vaidmenį. Tai linkme ypač agresyviai reikišiai sektantinės grupės, remiamos iš JAV-bių ir kitų kraštų. Jos veržiasi ne tik į P. Ameriką, bet ir į buvusios Sov. Sąjungos plotus. Lietuvos Katalikų Bendrija tai labai ryškiai jaučia ir ginasi, nes jos braunasi į jos vidų. Viena yra aišku: sektantinės grupės, atstovaujančios suskilusiai krikščionybę, skaldo ir pačią tautą laisvės vardu. Argi galima tikėtis dvasinio tautos atgimimo iš tokių grupių? Jis gali ateiti tikrai iš pagrindinių krikščioniškų pajėgų pačioje Lietuvoje. Jos tebėra gyvos, ir tik jas reikia remti. Pr. G.

KANADOS [VYKIAI]

Susitiko vyriausybės vadai

Ekonominės krašto problemoms buvo skirtas Kanados ministerio pirmininko ir provincijų premjerų susitikimas Otavoje vasario 10 d. Iš tikrųjų šiame susitikime jokių ypatingų nutarimų nebuvo padaryta. Premjerai reikalavo planų ir finansinės paramos ekonominiams Kanados atkurtimui paspartinti, o ministeris pirm. Brian Mulroney teisinosi, kad jį saisto per ilgus metus deficitų atnešta didžiulė Kanados skola. Jų palūkanos suėda trečdalį biudžetinių lėšų ir neleidžia imtis didelių finansinių planų.

Pasak ministerio pirm. B. Mulronio, pirmausia reikia sumažinti deficitus ir atstatyti finansinį Kanados pajėgumą. B. Mulroney priminė, kad ir jis, ir dabartiniai provincijų premjerai, valdžion atėję, jau rado kitų paliktas skolas. Esą jų nesumažins ir problemos neišspręs besaikius biudžetinių Kanados ir provincijų deficitų didinimas.

Toronto dienraštis "The Globe and Mail", laikomas vienu rimčiausių laikraščių visoje Kanadoje, vasario 12 d. vedamajame dėsto panašias mintis. Skaitytojams primenama, kad Kanados biudžetą turi paruošti jos vyriausybė. Esą konferen-

cijon atvažiavę provincijų premjerai beveik viso laiko neturėtų skirti tik savo reikalavimams. Vedamasis primena, kad vien tik Kanados vyriausybės skola jau yra pasiekusi \$420 milijonų, o skolų turi ir provincinės vyriausybės.

Neturėtų būti užmiršta, kad dėl ekonominių krašto problemų Kanados vyriausybė 1991 m. biudžetinį deficitą padidino iki \$30,5 milijono, o nuo jos nedaug teatsilieka ir provincijų vyriausybės. Pasak dienraščio, Kanados ir provincijų bendras 1991 m. biudžetų deficitas turbūt bus didesnis nei \$50 milijonų. Su tokia išvada tenka sutikti, nes vien tik Ontarijo premjeras Bob Rae jau yra prispąžinęs \$9,7 milijono deficitą. Dienraštis "The Globe and Mail" pabrėžia, kad toks deficitų didinimas neturėtų įtakos ekonominiams Kanados reikalams.

Vyriausybės vadų susitikimui ir vėl neatvyko Kvebeko premjeras Robert Bourassa, tokių susitikimų vengiantis po atmetos Meech Lake sutarties, kuri būtų atnešusi oficialų Kvebeko įsijungimą Kanados konstitucijon. Jį pakeitė vadų susitikimas atsiųstas fi-

(Nukelta į 9-tą psl.)

LIETUVOS AMBASADOS VAŠINGTONE ŠTABAS. Pirmoje eilėje iš kairės: Saulius Levickas, Angelė Bailey, Meilė Mickienė, Rima Bačanskienė, Danutė Nourse. Antroje eilėje: Vygis Jūras, ambasadorius STASYS LOZORAITIS, Viktoras Nakas, Danelė Vidutienė, Gailius Draugelis

Nuotr. T. Landsbergienės

PRANEŠIMAS IŠ VAŠINGTONO

Ambasados darbai labai padidėjo

Pokalbis su Lietuvos ambasadorium Stasiu Lozoraičiu

VL. RAMOJUS

Sausio 22 d. apsilankiau Lietuvos ambasadoje Vašingtone, kur susipažinau su maždaug dešimčia dabartinių ambasados štabo narių ir ilgiau pasikalbėjau su už poros valandų skubiai į Romą išvykstančiu ambasadorium Stasiu Lozoraičiu. Jis, po poros dienų sugrįžęs į Vašingtoną, vasario 9 d. pirmą kartą po daugiau kaip 50 metų išskrido Lietuvon, kur V. D. universitete Kaune jam suteikė garbės daktaro laipsnį.

Ambasadoje susitikau su ambasadoriaus žodžiais, "svarbiausiu padėjėju" Viktoru Naku, prekybos reikalais besirūpinančiu Gailium Draugeliu, Danelė Bieliauskaite-Vidutienė, kurios žinioje bendri susirašėjimo, taip pat kultūriniai ir ryšiai su Lietuva reikalai. Meilė Mickienė rūpinasi pasų ir vizų reikalais, Angelė Kraujelytė-Bailey yra asmeninė ambasadoriaus sekretorė, baltimoriškis Saulius Levickas prižiūri ambasados aparatūrą, Danutė Vaičiulaitytė-Nourse ir Žiba Kelly tvarko ambasados aukas. Taip pat dar talkina Rima Bačanskienė, Teresė Landsbergienė ir iki vasario pradžios čia stažavosi iš Lietuvos atvykęs Minesotos universitete studijęs gilinantis Vygis Jūras.

Ambasadorius S. Lozoraitis mielai atsakė į mano pateiktus klausimus.

— *Kokias funkcijas dabar atlieka Lietuvos ambasados valstybės atstovavimo, informacijos, pasų, vizų srityse? Kurias funkcijas laikote svarbiausiomis?*

— Lietuvai tapus nepriklausoma, mūsų uždaviniai nepaprastai padidėjo, truputį ir pasikeitė. Prieš tai mums nereikėjo rūpintis prekybos reikalais. Dabar turime žmogų, kuris specialiai yra tiems reikalams paskirtas, kuris palaiko ryšius su įvairiomis įstaigomis Lietuvoje ir padeda stiprinti ryšius su prekybiniais užsienio centrais. Turime taip pat daugiau darbo pasų srityje. Pirmiau irgi išdavinėdavom

pasus, bet jų nebuvo tiek prašoma, kiek dabar. Nors visi žino, kad bus duodami užsienio pasai pačioj Lietuvoj, bet tuo tarpu net iš Lietuvos ir kitų valstybių ateina prašymai gauti Lietuvos pasus. Aišku, pirmoje vietoje aprūpinam tuos piliečius, kurie turi "tarybinius" pasus, ir bandome tokiu būdu išvengti, kad jie važinėtu po pasaulį ne su senais "tarybiniais" pasais. Informacijos problemos, man atrodo, pasiliko tos pačios. Jos buvo nepaprastai svarbios okupacijos metais, dabar taip pat svarbios. Dabar turime Viktorą Naką, besirūpinantį specialiai tuo klausimu. Jis nepaprastai palengvina man ir kitiems šioje srityje darbą. Taip pat yra išsiplėtę santykiai su užsienio diplomatais. Nepaprastai sudėtingas ir gana intensyvus santykiavimas su įvairiomis organizacijomis Amerikoje dėl pagalbos Lietuvai ir su įvairiais departamentais, kurie tvarko tą pagalbą ir kartu reikalauja informacijos, įstatymų, visokių paaiškinimų. Kasdien vyksta posėdžiai, kuriems reikia tinkamai pasiruošti, kad nepadarytume klaidų. Tai patys svarbiausi pasikeitūsios padėties bruožai.

— *Kaip su ambasados išlaidomis: ar prie jos išlaikymo prisideda Lietuvos vyriausybė? Iš kur ateina aukos jos išlaikymui?*

— Gauta krautuvė, nusipirkta panaudojant tas lėšas, kurias surenkam. Aišku, mes naudojames žmonėmis, kurie gerai pažįsta aparatūrą, mums gali parūpinti kaip galint pigesnę aparatūrą. Jie net palaikymą (Nukelta į 2-rą psl.)

— *Lietuva valiutos dar neturi, o jei jos ir turi, tai labai mažai. Lietuvos diplomatinės atstovybės nepaprastai padidėjusios. Jų jau yra ir ten, kur anksčiau nebūdavo. Aišku, negalima tikėtis, jog Lietuvos vyriausybė galėtų mus finansuoti jau šiais metais. Šiuos 1992-us metus turėsime išgyventi surinkę savo keliu tam tikras pinigų sumas. Ačiū Dievui lešų telkimas yra padidėjęs, davęs gerų rezultatų. Esu sujaudintas Amerikos lietuvių dosnumo. Ypač pabrėžtina, kad tie, kurie mažiausiai turi, gyvenimui atsiliepia į mūsų prašymą. Tikiuosi, kad tą rinkliavą galėsime netrukus užbaigti, gal šių metų gale, o tuo tarpu ji mums yra reikalinga, kad galėtumėm sėkmingiau dirbuoti.*

— *O kaip su Tautos fondu?*

— Tautos fondas yra mums paskyręs 100,000 dolerių. Mes gavome pirmą tos sumos dalį, dabar lauksime kitų.

— *Ambasados įstaiga aprūpinta modernia technika. Iš kur visa tai gauta?*

— Gauta krautuvė, nusipirkta panaudojant tas lėšas, kurias surenkam. Aišku, mes naudojames žmonėmis, kurie gerai pažįsta aparatūrą, mums gali parūpinti kaip galint pigesnę aparatūrą. Jie net palaikymą (Nukelta į 2-rą psl.)

Dabarties įvykiai Lietuvoje

V. Landsbergis Vokietijoje

Reuterio agentūros pranešimu, Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis nuo vasario 10 d. penkiom dienom lankėsi Vokietijoje. Jį lydėjo tarptautinių santykių ministeris V. Aleškaitis.

Sausio 13 d. V. Landsbergis susitiko su kancleriu H. Kohl'u. Jis pastarajam išdėstė Lietuvos ekonominius sunkumus, ypač trūkumą žaliavų pramonei. Kancleris Lietuvos ekonominei reformai pažadėjo paramą, tačiau neišryškino konkrečių pažadų. V. Landsbergis siekė milijonus dolerių trumpalaikių paskolų pereiti į laisvos rinkos ūkinę sistemą. AT pirmininkas susidarė įspūdį, kad kancleris yra susirūpinęs ir stipriai veikia, kad Baltijos kraštuose būtų išlaikytas stabilumas.

AT pirmininkas pareiškė žurnalistams, kad Lietuva tikisi šio mėnesio pabaigoje pasirašyti su Vokietija investavimo sutartį, kuria vokiečių bendrovės būtų drąsinamos investuoti Lietuvoje. Tariantis su bendrovijų ekonomikos ministru C. D. Spranger'iu, pastarasis įsipareigojo pasiūlyti Lietuvai savo patarėjus, kurie padėtų lietuviams spręsti ekonominių reformų problemas. Paskutiniu laiku, patraukti užsienio kapitalą, Lietuvos parlamentas išleido įstatymą, kuriuo užsienio bendrovės gali įsigyti nekilnojamo turto teises 99 metams.

V. Landsbergis pasakė H. Kohl'į ir C. Spranger'į pagalbos atnaujinti Lietuvos geležinkelio tinklą. Tai pagreintų buvusios sovietinės kariuomenės išvedimą. Lietuva taipogi norėtų su Bonn'a pasirašyti draugiškumo sutartį, kurią Vokietija yra pasirašiusi su Lenkija, Vengrija ir Čekoslovakija.

Lietuvai yra labai svarbu artimiausiu laiku tapti Tarptautinio valiutos fondo ir Pasaulinio banko nare. Tai suteiktų Lietuvai 100-200 mil. dol. paramos. Ir Vokietijos ministeris C. Spranger pabrėžė, kad tokia narystė yra lemiamos reikšmės Lietuvos ekonomikos išvystymui. AT pirmininkas pareiškė, kad antroje metų pusėje busią krašte įvesti savi pinigai.

V. Landsbergis su palydovais lankėsi Baden-Wittenburg'o žemėje. Buvo priimtas šios provincijos ministerio pirmininko. Aplankė Vasario 16 gimnaziją.

Didžiausio palankumo sąlygos

Iš Vašingtono pranešama, kad JAV administracija nuostatė Baltijos valstybėms didžiausio palankumo sąlygas prekyboje. Estijai, Latvijai ir Lietuvai bus leidžiama be maito mokesčių eksportuoti kai kurias prekes į JAV.

bes. Prezidentas G. Bush'as, pranešdamas apie tai kongresui, pažymi, kad toks sprendimas padarytas atsižvelgiant į tuose kraštuose vykdomas politines bei ekonomines reformas. JAV stengiasi šiems kraštams visokeriopai padėti.

Europos bendruomenė taip pat siekia išplėsti ekonominius bei prekybinius ryšius su Baltijos valstybėmis. Ekonominio ir prekybinio bendradarbiavimo sutartis jau pasirašyta su Lietuva ir Estija, o su Latvija bus pasirašyta vasario 24 d.

Europos bendruomenės vykdomoji komisija numato artimiausiu laiku tęsti derybas su Baltijos kraštais dėl santykių išplėtimo įvairiose srityse, įskaitant ir politiką. Danija ir Vokietija spaudžia kitus Europos bendrovės narius, kad Baltijos valstybės būtų suteiktas išvien veikiančių narių (asociatyvus) statusas, kurį jau yra gavusios Lenkija, Vengrija ir Čekoslovakija.

Kitos žinios

— JAV prezidentas G. Bush'as paskyrė Baltijos valstybėms prityrusius diplomatus ambasadoriais. Jūs dar turės patvirtinti senatas. Lietuvai paskirtas D. N. Johnson, Estijai — R. C. Frasure, Latvijai — I. M. Silins.

— Vasario 10 d. V. Landsbergis priėmė Šv. Tėvo atstovą nuncijų arkiv. M. Garcia, kuris įteikė savo įgaliojimo raštus. Susitikime su min. pirm. Vagnorium perdavė popiežiaus pageidavimą, kaip galima greičiau atsiųsti Lietuvos atstovą prie Šv. Sosto.

— Iš Rusijos atvyko 10 ekspertų derėtis dėl kariuomenės išvedimo iš Lietuvos.

— Prezidentas G. Bush'as pasakė JAV kongresą patvirtinti Baltijos valstybėms pridėtinę 18 mil. dol. paramą, iš viso 76 mil. dol. Besilankiant Lietuvos viceprezidentui Dan Quayle, buvo pareikšta, kad rinkimniais metais prezidentas negali paramai skirti didesnių sumų. Kas kita su humanitarine pagalba, bet toliau žengti sunkiai eša įmanoma.

— Lietuvos ambasadorius JAV-bėms Stasys Lozoraitis su žmona Daniela po 50 metų pertraukos sugrįžo į Lietuvą. Vasario 9 d. Vytauto Didžiojo universitete Kaune jam buvo suteiktas garbės daktaratas.

— V. Landsbergis, kalbėdamas per Lietuvos televiziją, išreiškė susirūpinimą, kuriuo keliu pasuks Lietuvos sąjūdis. Jis turėtų likti atramine jėga. Į Sąjūdį esą veržiasi jėgos, norėdamos jį suksdinti. Kas dėl prezidento, pastebėjo V. Landsbergis, jei žmonės norės, gali prezidentas būti renkamas. Taip pat galima porą metų palaukti iki naujų rinkimų. J.A.

Šiame numeryje:

Tikinčiai Lietuvai

Paramos reikalingas tikybiniams Lietuvos gyvenimams

Ambasados darbai labai padidėjo

Pokalbis su Lietuvos ambasadorium Stasiu Lozoraičiu

Matau šviesią jūsų ateitį...

Šv. Tėvo nuncijaus Lietuvai arkiv. J. M. Garcia pamokslas

Liepsnojantis Romas Kalanta

Prieš 20 metų Kaune susidegino moksleivis Romas Kalanta

Slėpiningoji Maironio mįslė

Plačiašakė asmenybė, susiformavusi Dubysos apylinkėse

Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas

Išvyka Urugvajuje, kultūrinė savaitė Brazilijoje

Neišsenkama jėgų versmė

Dr. Vytauto Meško sveikatos patarimai

1991 metų "Varpas"

Varpininkų filisterių draugijos leidinys

Išėjimo ansambliai

Pirmieji pokario meniniai vienetai

Lietuvos ambasadoje Vašingtone Sausio 13-tosios minėjime uždegą tryliką žvakę Nerija Kasparienė ir Asta Astrauskienė

Nuotr. Broniaus Čikoto

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andriulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$35, pusmetinė – \$20, mėmė – \$40, garbės – \$50 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$110. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalai kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$35.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Ambasados darbai labai padidėjo

(Atkelta iš 1-mo psl.)

sisiūlo ją atvežti be jokio užmokesčio už tulką, daro viską, kad mes kiek galint mažiau išleistume pinigų. Aš manau, kad normaliomis sąlygomis mes nebūtume galėję to padaryti. Visą telefonų sistemą apmokėta **Lietuvių jaunimo sąjungos** pinigais. Telefonų turime daug – veikia trys linijos. Reikalą turėti telefoną labai gerai suprato jaunimas ir mums davė atitinkamą sumą, kad galėtume juos įsigyti.

– *Kaip atsirado kryžiai prie ambasados?*

– Man atrodė, jog ambasados rūmai yra gražūs, seniai pažįstami, visų lietuvių gerbiami. Jiems trūko to tipiškio lietuviško būdingumo. Man atrodė, kad lietuviškas kryžius yra pats geriausias simbolis. Žinau, kad kai kas turėtų turės abejonių dėl religinio simbolio prie ambasados. Aš su ta nuomone nelabai sutinku. Man atrodė, kad lietuviškas kryžius šiais laikais turi ne tik religinę prasmę, bet ir grynai tautinę. Jį pastatė Algimantas Grintalis, kuris visada, kai tik yra reikalingas, mielai padeda. Prie kryžiaus stovi koplytstulpis, kurį padarė p. Tarabilda. Mes žinom, ką šis menininkas yra padaręs Lietuvoje ir aš abiem, Tarabildai ir Grintaliui, nuoširdžiai dėkoju už darbą, kurį jie atliko.

– *Netrukus, po daugiau kaip 50 metų, lankysitės Lietuvoje,*

kur Jums bus įteiktas garbės doktoratas. Kokios Jūsų nuotikos prieš tą istorinę kelionę, kuriuos uždavinius Lietuvoje numatote atlikti?

– Aš norėčiau apie tai pakalbėti po kelionės. Prieš kelionę galiu tiek pasakyti, kad nuotika nepaprasta. Dievas man leido pamatyti tragišką pradžią okupacijos, o iš kitos pusės dabar yra nepaprasta laimė pamatyti atsistatantį Lietuvą. Norėčiau, kad toji kelionė būtų privati, kad galėčiau pavaikšioti miškais ir pamatyti Lietuvą, kokia ji dabar yra. Aišku, kartais bus ir labai liūdna, sovietų okupacija yra palikusi nepaprastai skaudžių pėdsakų, bet man atrodė, kad tai bus naudinga. Norėčiau tenai pabūti apie mėnesį, kad galėčiau suprasti geriau visas problemas, susipažinti su žmonėmis, pasikalbėti. Šiaip aš programų jokių neturiu. Tuo tarpu žinau tik tiek, kad vasario devintą turėčiau būti Kaune. Ta proga pasirošęs apžiūrėti Kauną, kuriame gyvenau ir kurį pažįstu. O dabar netrukus skrendu į Romą – grįšiu sausio 25. Kelionėje ten ir atgal faktinai praleisiu 38 valandas ir kokias 10 valandų Romoje, – baigė pokalbį Lietuvos ambasadorius Vašingtone ir prie Šv. Sosto S. Lozoraitis. Po poros dienų per Laisvosios Europos radiją jis papasakojo, jog Romoje dalyvavo specialiaame pagerbime Vilniaus arkivyskupui Audriui Bačkui, kur, šalia kitų, dalyvavo ir Šv. Tėvo nuncijus Lietuvai.

Jūsų tauta - kaip Kryžių kalnas

Amerikos viceprezidento DAN QUAYLE kalba lietuvių tautai Vilniuje 1992 metų vasario 7 dieną. Čia - jos vertimas

PREZIDENTE LANDSBERGI, GERBIAMIEJI PARLAMENTO ATSTOVAI IR DRAUGAI!

Sveikinu laisvą Lietuvą! (tarė lietuviškai, Red.). Atvežu jums Prezidento Bush'o ir jūsų draugų – Jungtinių Amerikos Valstybių gyventojų sveikinimą.

Leiskite pradėti specialiu pagarbos žodžiu Prezidentui Landsbergiui, tikram laisvės čempionui. Per daugelį metų jis gaivino jūsų viltis. Niekad nenuleido rankų. Jis įkvėpė tautą, o per ją ir visą pasaulį. Šiandieną jaučiuosi didžiai pagerbtas būdamas šalia Prezidento Landsbergio laisvoje ir nepriklausomoje Lietuvoje.

Šio šimtmečio viduryje tamsa apgaubė Estijos, Latvijos ir Lietuvos žmones. Milijonai jų kentėjo priepauid imperijos rankose.

Dešimtys tūkstančių žmonių buvo nužudyti, nukankinti, atplėsta nuo šeimos ir tėvynės. Tai buvo tragedija ir neviltis. Tačiau Lietuvos žmonės niekad nenustojo vilties – laivės vilties. Nes, kaip sako psalmistas, "verksmas gali trukti visą naktį, bet džiaugsmas ateina rytą".

Ilgą naktį jau pasibaigė. Išaušo rytas, atnešė džiaugsmą: Estija laisva, Latvija laisva, *Lietuva laisva*. Tegyvuoją laisvę!

Per tuos penkis dešimtmečius jūs parodėte drąsą ir moralinį atsparumą, kurio joks pavergėjas negalėtų įveikti. Jūsų ryžtas niekad nesvyravo. Jūsų širdys niekad nebuvo pavergtos. Jūsų dvasia niekad nebuvo nugaulėta. Po kiekvienos neteisybės, po kiekvieno įžeidimo, po kiekvieno pažeminimo jūsų tautos dvasia pasirodo tokia drąsi, tokia išdidi, kaip *Kryžių kalnas*.

Mano šalis Amerika gimė nepriklausomybės revoliucijoje. Mūsų žmonės visuomet turėjo gilų tikėjimą. Šis paveldas

įgalina amerikiečius jausti specialų artimumą su estais, latviais ir lietuviais. Mes su nuostaba žvelgėm į nepalaužiamą jūsų tikėjimą Dievu. Ir kai jūs pakėlėt savo balsą už laisvę, pakėlėt ir Amerikos širdis, nes patvirtinote didžią tiesą, išreikštą vieno mūsų valstybės kūrėjo Tomo Jefferson'o: "Dievas, kuris davė mums gyvybę, davė ir laisvę".

Daugiau kaip 50 metų mes buvome su jumis. Amerika atsisakė pripažinti sovietinę okupaciją. Laisvės kovos šūkis pasigirdo 1990 metų kovo mėnesį, kai Lietuva vėl paskelbė savo nepriklausomybę. Kovą įsisiūbavo 1991 m. sausio 12, kai ties televizijos bokšto ryžtingi jūsų patriotai pakaukojo savo gyvybes už nepriklausomybę. Prieš keliolika minučių aš stovėjau prie televizijos bokšto ir ten padėjau vainiką kaip Amerikos žmonių atminimo ženklą. Jūsų ryžto žygiai prie televizijos bokšto įvyko stebint visam pasauliui. Tas vaizdas įkvėpė ir kitus dalyvauti, kaip niekad prieš tai, gėrio kovoję prieš blogį.

Dabar, mano draugai, esate dalis naujos Europos – nesužalotos ir laisvos, pilnos didelių galimybių. Atsiminkime, kad rytojaus pasaulis priklausys tiems, kurie atsiremia į demokratines institucijas ir laisvą rinką. Didysis mūsų laikų klausimas yra išspręstas – laisvė gyvuoja, o komunizmas miręs. Rusų kareiviai grįžta namo.

Yra privilegija stovėti šiandieną šioje vietoje su daugeliu jūsų, kurie kuriate istoriją. Jūs pakeitėt tautą ir padėjote pakeisti pasaulį. Aš pažadu jums tvirtą Amerikos žmonių draugystę ateinančiais mėnesiais ir metais. Dievas tebūnie su jumis, teilaimina Jis visuomet jūsų brangią gimtąją žemę Lietuvą – laisvos tautos tėvynę.

AŲA

ELENAI SKOMSKIENEI

Lietuvoje mirus,

seserį, mūsų sekretorę, ANGELIKĄ SUNGAILIENĘ ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame –

Kanados lietuvių katalikų centras

AŲA

ELENAI SKOMSKIENEI

Lietuvoje mirus,

seserį ANGELIKĄ SUNGAILIENĘ ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame –

J. N. Budriai
M. S. Bušinskai
J. B. Danaičiai
J. O. Gustainiai
A. A. Kuolai
M. Povilaitienė
L. O. Rimkai
M. G. Valaičiai

MYLIMAM BROLIUI

AŲA

TEODORUI JURUI

Lietuvoje mirus,

seserims Kanadoje – STEFAI DARGUŽIENEI, EMILIJAI PRANEVIČIENEI, HALINAI GUMAUSKIENEI, jų šeimoms bei visiems giminėms Kanadoje ir Lietuvoje reiškiu nuoširdžių užuojautą –

Delfina Zulonienė

AŲA

HENRIKUI TRUKANAVIČIUI

Lietuvoje mirus,

jų brolių BOLIŲ TRUKANAVIČIŲ, brolių JONŲ Lietuvoje, jų gimines bei artimuosius giliai užjaučiame –

Pranas Čechys

Bronė Čirūnienė

K. J. Rugiai

JAV viceprezidentas DAN QUAYLE kalba didžiulei žmonių miniai Nepriklausomybės aikštėje Vilniuje
Nuotr. S. Purcell'o, Baltieji rūmai

Matau šviesią jūsų ateitį...

Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II nuncijus Lietuvai arkivyskupas Justo Mullor Garcia, atvykęs Vilniun, 1992 metų vasario 9 dieną įžanginėje iškilmėje Vilniaus arkikatedroje-bazilikoje pasakė pamokslą, skirtą visai Lietuvai, remdamasis to sekmadienio Evangelija apie ilgą, nesėkmingą apaštalių žūklę, tapusią didžiai sėkmingu laimėjimu. Čia - pamokslas ištrauka

Ši Evangelijos pagal Luką ištrauka leido man gausiai ir gražiai pasvajoti. Lyg pralėkęs įvykius, mačiau Lietuvos Bažnyčios ir lietuvių tautos dabartį ir ateitį.

Taip pat ir jūs praleidote ilgą naktį nieko nesugavę. Ilgą naktį, laukdami saulės užtekėjimo, kad su diena ateis naujas darbo džiaugsmas, kuris duos prasmę gyvenimui ir broliškam sugyvenimui.

Taip pat ir jūs, vyrai ir moterys, kaip krikščionys ir krikščionės, pusę amžiaus, diena iš dienos, giliai išgyvenote tuščių tinklų dramą:

– tušti jūsų laisvės tinklai, nes buvo uždrausta kurti ir laisvai apsispręsti;

– tušti jūsų vilties tinklai, nes viltys buvo priverstos užsisklęsti jūsų sąžinėse ir svaiose, nebepramatant jokios galimybės kada nors taikingai sugyventi ar atkurti nepriklausomybę Lietuvai;

– tušti tinklai daugelio šeimų, kurios iškentė karą ir beprasme mirtį, ištrėmimus brangių asmenų svetur, toli nuo artimųjų meilės ir šilumos, kurių dauguma į tėvynę nebesugrįžo.

Mąstydamas apie šią ilgą istorinę naktį, kurią jums teko išgyventi, verkiau drauge su jumis. Mąstydamas apie šią ilgą istorinę naktį, šiandien su jumis drauge viliuos. Verkdamas ir vildamasis kartu su jumis, prašau Taikos Dievą malonės ir drąsos atleisti. Iš tiesų, tikra tiesa gimsta tuomet, kai mūsų širdis panašėja į Jėzaus širdį, kuri ant kryžiaus atleido jį pasmerkusiems mirti, nes "jį nežino ką daro". O kiek vėliau Kristus patraukė prie savęs fariziejų Saulių, kuris persekiojo jo mokinius, leisdamas jam tapti krikščioniško mokslo šaukliu ir tautų apaštalu.

Šiandien savo, kaip jūsų ganytojo ir brolio maldoje, reiškiau didžią padėką Jėzui, kad jis yra jūsų tarpe, kad jis yra jūsų tarpe. Jis yra šioje pilnoje ir besimeldžiančioje šventovėje. Jis yra ir kitose šventovėse, į kurias susirinko laisvi tikintieji. Kaip anuomet Genezareto ežero pakrantėje, taip ir šiandien Kristus yra čia, kad pripildytų mūsų tuščius, po ilgos bandymų nakties tinklus.

Eucharistijoje, kurią šiandien švenčiame, atsinaujins Kristaus buvimo mūsų tarpe stebuklas. Atsinaujins net ir dialogas, kuris įvyko tarp Petro ir Jėzaus. Kristus mums pasakys: "Irkites į gilumą ir išmeskite tinklus valksmui". Su nauju ryžtu turime jam atsakyti: nežiūrint praėjusių kančių, "dėl tavo žodžio užmesime tinklus".

BROLIAI, SESERYS, BŪTULIAI!

Švento Petro įpėdinis popiežius Jonas-Paulius II mano kukliame asmenyje šiandieną yra drauge su jumis, kad išreikštų mūsų atsidavimo maldą Kristui, vieninteliui mūsų Išganytojui, vieninteliui Atpirkėjui, vieninteliui Mokytėjui, vieninteliui Tiesai, vieninteliui, kuris duoda tikrą gyvenimą.

Švento Tėvo vardu iš meilės ir gilaus įsitikinimo jums sakau: nors širdis dar kenčia, nušluostykite savo ašaras ir vardan Kristaus pradėkite dirbti. Vardan Kristaus meskite į gyvenimo marias, lyg tinklą valksmui, savo tikėjimą, savo viltį, savo drąsą ir savo atleidimą.

Te niekad nekamuoja jūsų ilgos nakties kančių ir išbandymų prisiminimas. Kankinystės naktis praėjo – prasideda Kristaus valanda, prisikėlimo valanda.

Kaip Petras, Jokūbas ir Jonas, taip ir mes prieš akis turime laisvą pasirinkimą ir apsisprendimą. Savo rankose mes laikome sugniaužę tuščius tinklus, kurie mums kalba apie esančius ekonominio sunkumus ir visus mus laukiantį didžiulį darbą socialinei ir politinei visuomenei sukurti. Su šiais tinklais rankose mes, krikščionys, turime pasirinkti: ar ir toliau liksime nepasitikėjime ir nusivilyme, ar, pasitikėdami Viešpaties žodžiu, vardan Kristaus pradėsime dirbti. Kristaus žodis yra didžiausias mūsų turtas. Tai turtas, kurį galime ir privalone padėti ant stalo šios didelės ir broliškos šeimos, kurios vardas yra Lietuva, idant visi jos vaikai, – jų tarpe ir nekrikščionys ar net netikintys, – galėtų numalšinti alkį, atgauti viltį ir nusišypsoti dėl įvykusio naujos žūklės stebuklo.

Daug metų jums buvo skelbiama melaginga pranašystė apie vien žmogaus rankomis, be Dievo, kuriamą laimę. Baigėsi šio pažado mirazai. Dabar mes, krikščionys, privalone bendromis jėgomis perduoti savo visiems broliams įsitikinimą, kad Kristaus žodis visada yra veiksmingas ir gelbstintis. (..)

Nuo pat pradžių, kai sudėjome visas pastangas naujos Lietuvos, naujos visuomenės sukurimui, mes, krikščionys, privalone visada pasitikėti Kristaus žodžiu kuriančia galia. "Kryžiaus kvailystė", draugėje su gerąja Prisikėlimo naujiena, yra vienintelė, kuri gali garantuoti tvirtybę jūsų naujumui. Ji yra tvirta ir kieta uola, ant kurios žmogus gali statyti savo namą, ir kuriam nieko nepadarys nei baisios liūtys, nei audros, nei katastrofos.

Savo draugiškoje ir broliškoje maldoje už jus matau naujosios Lietuvos rūmus, pastatytus ant labai solidžios uolos. Matau tai savo vizijos maldoje. Tikėjimo akimis matau jūsų ateitį labai šviesią: laimingus tautos vyrus ir moteris, Dievo vardu susivienijusias šeimas, klestinčią ir laisvą visuomenę, virš kurios spinduliuoja evangelinio tikėjimo saulė.

Prieš atvykdamas į šią nuostabią Vilniaus katedrą, aš panorau aplankyti Aušros Vartų Švčiausiąją Mergelę Mariją. Pats Šv. Tėvas Jonas-Paulius II, prieš kelias savaites man priminė jūsų pamaldumą į Gailestingumo Motiną Mariją. Jos nuostabų atvaizdą mačiau taip pat ir arkivyskupo Audrio Bačkio namuose, kuris greitai laiku bus jūsų ganytoju. Mačiau jos atvaizdą ir Šv. Kazimiero kolegijoje Romoje. Mačiau jį ir daugelio lietuvių rankose, kurie man davė pagrindą pasitikėti jūsų tėvyne Lietuva. Nuo pat pirmos dienos, nuo pat pirmo momento, kai esu jūsų tarpe, patikėjau jai, Marijai, savo ir jūsų lūkesčius.

Jaučiu, šiame pereinančiame laikotarpyje į mus Marija kalba tais pačiais žodžiais, kaip ir vestuvių Kanoje metu: "Darykite, ką jis (Kristus) jums liepė". Girdžiu jos motiniškų lūpų pažadą apie naują stebuklingą žūklę, jei mes – kiekvienas iš mūsų ir visi drauge – mesime vilties tinklus ir kasdienio gyvenimo maršas ten, kur mums nurodo Jėzus: į mūsų sąžinių gilumas; į mūsų židinius, kur gimsta ir klesti gyvybė; į darbo ir broliško susitikimo vietas; į visą lietuvių visuomenę, kuri ieško naujų horizontų.

Buvusios visuomenės be Dievo griuvėsių akivaizdoje įsipareigojime su Marijos pagalba sukurti Dievo garbei naują visuomenę. Marija yra "Dievo Motina", "Bažnyčios Motina", "Lietuvos Motina". Teužtaria ji mus. Tepadeda ji mums užmesti tinklus jos Sūnaus, Taikos Karaliaus vardu.

Paremkite "Tėviškės žiburius" auka, rėmėję ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi –

"TŽ" leidėjai

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 700,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neličiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos – lietuvybei išviliojote!"**

Liepsnojančias Romas Kalanta

Prieš 20 metų Kaune susidegino moksleivis Romas Kalanta, protestuodamas prieš sovietinę vergiją ir šaukdamas „Laisvę Lietuvai“. Kanadoje apsilankęs jo brolis Evaldas papasakojo apie tą jaudinančią įvykį

STEPAS VARANKA

Lankydamas Lietuvoje Toronto Vlado Pūtvo šaulių kuopos pirm. Balys Savickas atgimusios Lietuvos šaulių sąjungos reikalais, susitikio ir susipažino su Romo Kalantos broliu Evaldu. Jis Lietuvoje yra šaudymo sporto federacijos pirmininkas. Šauliams, ypač Baliai, tai labai mėgstamas sportas. B. Savickas pakvietė Evaldą atsilankyti Kanadoje. Evaldas tuo pasinaudojo.

Evaldas gimė 1947 m. Alytuje. Tėvas Adolfas, buvęs partietis, sovietinės 16-osios lietuviškos divizijos karys, fronte sužeistas. Motina Elena Vyšniauskaitė-Kalėdienė, iškėjęsi antrą kartą. Seimoje buvo 5 vaikai: Antanas, Evaldas, Romas, Arvydas; sešuo vos sulaukusi 6 mėnesių, mirė. Motina mirė 1989 m. Kaune.

Evaldas 1966 m. baigė Kauno 18-tą vidurinę mokyklą. 1966-1969 m. tarnavo sovietų armijos desantinuose daliniuose Kaune. Nustojęs aktyviai sportuoti, dirba kaip sporto ir šaudymo treneris. Yra Lietuvos krašto apsaugos tarnybos savanoris.

Š. m. vasario 2, sekmadienį, Toronto Lietuvių namuose KLB Toronto apylinkės valdyba su LN kultūrine komisija surengė Kalantos minėjimą. Atsilankė 140 asmenų. Gedimino menėje ta proga buvo surengta kukli partizanų nuotraukų ir keletu Lietuvoje išleistų knygų parodėlė. Ją atvežė Sąjūdžio šaulių miestų tarybos narė Alma Jankauskienė. Ją susirinkusiems pristatė KLB apylinkės pirm. A. Barysaitė, o Evaldą — LN kultūrinės komisijos atstovė dr. G. Bijūnienė.

Romo vaikystė

Romas gimė Alytuje 1953. II. 22. Vaikystėje visap būdavo — tekdavo ir alkanam būti ir šalti. Nors tėvas buvo partietis, nesinaudojo partijos privilegijomis nei sau nei šeimai. Tėvai nedraudė vaikams žaisti su kaimynų vaikais, kurių tarpe buvo rusai, žydai, čigonai, gūdai ir ukrainiečiai. Nebuvo vienu kitiems neapykantos.

Kai Romui suėjo 10 metų, šeima persikėlė į Kauną. Mokykloje tekdavo nugirsti apie Čekoslovakijoje susideginusį jaunuolį Palachą, apie vietnamiečius ir budistus, kurie protesto ženklai aukėjo savo gyvybes, reikalaujanti savo kraštams laisvės. Ar tai turėjo įtakos vėlesniam Romo pasielgimui, sunku atsakyti...

Lietuvoje susideginusio ROMO KALANTOS brolis EVALDAS, apsilankęs Kanadoje Nuotr. Stp. Varankos

A. A. ROMAS KALANTA (1953-1972)

Romo liepsnos aukos sumanymas nebuvo staigus, neapgalvotas veiksmas. Tą jo nustatymą galima įžvelgti Romo sąsiuvinė piešiniuose, kurie kratos metu Saugumo organų buvo paimti. Ten Romo ranka buvo nupiešti kryžiai, liepsnos ir žmogus. Užrašų knygutėje sakiny: „Nekaltinkite dėl mano mirties nieko“ ir „nepakenčiu socializmo“.

Mokykloje

Romas, būdamas dešimtoje klasėje, buvo sumanęs tapti kunigu. Vienuoliktėje į rašinį „Kuo galvoji būti?“ atsakė — kunigu. Motina buvo tikinti, pamaldi ir taip auklėjo vaikus. Romas nebijodavo nueiti į pamaldas.

Vienuoliktėje klasėje vienu metu susidomėjo Lenino raštais. Rašinyje rėmėsi Lenino teiginiais, kurie, atrodo, nepatiko klasės auklėtojui ir literatūros mokytoji J. Pūkelio. Tą jo rašinį pagriebęs Pūkelis išbarė Romą ir jam pagrasino. Romas kelis kartus yra prasiaręs, kad sovietinė santvarka jį sunaikins.

Kai lietuviai sportininkai, įjungti į Sovietų Sąjungos komandas, laimėdavo pirmąsias vietas, Romas tuo džiaugdavosi ir savo laiškais laikraščiams išskeldavo jų pranašumą. Piktai liežuviai skelbė, kad Romas yra „hipis“, kad jo plaukai ilgaisi visame Kaune, kad jis esąs psichiškai nesveikas.

Paskutiniu momentu atsiskakė laikyti baigiamuosius egzaminus. Ne todėl, kad nebuvo pasirošęs. Sakė — nėra tikslo nei prasmės gyventi tokioje santvarkoje.

Paskutiniaisiais Romo gyvenimo metais tėvai, broliai, mokytojai, mokyklos draugai ir jo simpatija Lina pastebėjo, kad Romo elgesyje sustiprėjo kažkoks nusistatymas. Partiečiai Romo tėvui prikašiojo dėl jo sūnaus nekomjaunulioško išauklėjimo. Romas ne tik tėvams, broliams, bet ir visiems savo draugams pasidarė mįslė.

Paskutinės dienos

Brolis Antanas prisimena, kad Romas 1972 m. gegužės 13 d. vakarą praleido jo bute švenčiant sūnaus Sauliaus krikštynas.

Romo motina „Gimtojo krašto“ 1989 m. 2 nr. žurnalistui Algiiui Petručiui pasakojo esą sekmadieniais Romas eidavo į pirtį. Tą sekmadienį — taip pat. Greit grįžo. Pasakė radęs daug žmonių, eis vėliau. Ilgą sandėliuke. Ieškojo indo.

Vėliau Evaldo žmona prisiminė, kad Romas, prieš išeidamas, užrašė knygutėje namų

adresą. Pasak žurnalisto Petručio, Romas nuėjo pas kaimyną Bublinską ir paprašė pripilti tris litrus benzino. Iš čia — į Kauno muzikinio teatro sodelį. Atsisėdo ant fontano krašto, nusivilko švarką, knygelėje įrašė: „Atleisk, Lina, aš kitaip negalėjau“ ir padėjo šalia švarko. Pamažu apsipylė benzinu. Degtukas neužsidegė. Išėmė antrą. Pykstelėjo ugnies fakelas — pasiekė net aukštos liepos šakas. Romas sušuko „Laisvę Lietuvai“ ir krito ant žemės. Žmonės mėgino degantį gesinti. Greitoji pagalba nugabeno Romą į ligoninę.

Pagal Evaldo pranešimą, Romo kūnas buvo apdegęs iki 95%. Ligoninėje, nepraradęs sąmonės, išgyveno dar 12 valandų, o ne 14, kaip skelbė spauda. Vienas pirmųjų, kuris gesino degantį Romą, buvo rusų karininkas.

Po įvairių policijos, gydytojų, teismo prisaikdintų tyrimų, užtrukusių keturias dienas, šeimai buvo leista Romą palaikyti. Atėjus laidotuvių dienai ir valandai, buvo įsakyta laidotuves atlikti dviem valandom ankščiau. Valdžia bijojo, kad neįvyktų lietuvių demonstracijos.

Romo tėvas po sūnaus aukos išstojo iš partijos. Jis ir visa šeima buvo sekami saugumiečių.

Nepatikima išvada

Po Romo susideginimo Lietuva subangavo. Maskvos įsakymu nuraminimui masių nuotaukimo sudaryta „ekspertų“ komisija: Vilniaus universiteto medicinos fakulteto docentė J. Andruskevičienė, Kauno psichoneurologinės ligoninės vyr. gydytojas V. Berneris, jo pavaduotoja D. Daukšienė, Lietuvos TSR sveikatos apsaugos ministerijos vyr. psichiatras J. Gutmanas ir kiti. Jie po priesaika nustatė, kad Romas Kalanta buvo psichiškai nesveikas ir nužudė liuguistoje, depresijos būsenoje.

Pomirtinė ekspertizė buvo atlikta ne tuojau po Romo mirties, bet po jaučiamo žmonių subangavimo.

Partijos laikysena

Partija buvo labai susirūpinusi. Tuo metu 1972 m. gegužės mėnesį, Maskvoje vyko TSKP centro komiteto visumos posėdis. Jame dalyvavo ir LKP centro komiteto pirmasis sekretorius Antanas Sniečkus. Liudininkai, kurie prisimena šį įvykį, sako, kad Sniečkus netikėtai sukvietęs ten esančius lietuvių atstovus ir žurnalistus, vienu gurgkniu išgėręs jam paduotą stiklą „Malūnininko“, tarė: „Kaune vyksta nemalonūs įvykiai“. Iš jo tokiu pasakymu nepaprastoje vietoje, aiškiai matyti, kad partija buvo susirūpinusi: Lietuvoje liepsnojančio Romo šūkis „Laisvę Lietuvai“ gali išsauti tautos sukilimą. Į Lietuvą buvo įvesti papildomi kariuomenės daliniai, kurie buvo parengties stovyje.

Romui Kalantai iki šiol dar nėra ant jo kapo paminklo. Balys Savickas paklausė Evaldą, ar esantys gyvi Kalantų šeimos nariai pritarė, jei išieivijos lietuviai prisidėtų prie tinkamo Romui paminklo sukūrimo ir jo pastatymo parinktoje vietoje. Evaldas pritarė ir nuoširdžiai padėjo.

Lietuvos delegacija Jungtinių Tautų visumos posėdyje Niujorke. Iš kairės sėdi: ambasadorius Anicetas Simutis, užsienio reikalų ministerio pavaduotojas Gediminas Šerkšnys; stovi: ambasados patarėjai - Dariusz Szulc, Gintė Damskytė ir Algimantas Gureckas

Slėpiningoji Maironio mįslė

Kodėl jis, tokia plačiasakė asmenybė, susiformavo Dubysos apylinkėse? Jo 130 gimimo ir 60 metų mirties metines minint

FELIKSAS MAŽINTAS

1992 metais minime didžiojo Lietuvos sūnaus poetą, tautos dainiaus Jono Mačiulio-Maironio 130 gimimo ir 60 metų mirties sukaktis.

Mane seniai domina Maironio fenomenas: kunigas, aukštas dvasiškis, poetas, tautos dainius, istorikas, dramaturgas, mokslininkas, literatūros ir teologijos profesorius, ir, kas svarbiausia, kodėl Maironis, tokia įvairi ir plačiasakė asmenybė, susiformavo Bernotuose, Betygalos apylinkėje prie Luknės ir Dubysos krantų, o ne kur nors Šakiuose, Telšiuose, Šiauliuose, Biržuose, Ukmergėje, Alytuje? Tuo tikslu aš skersai ir išilgai apkeliavau visą Lietuvą, susipažinau su jos gamta, upėmis, ežerais, piliakalniais, aplankiau visiemis žinomų poetų, rašytojų, visuomenės veikėjų gimtąsias ir gyvenamąsias vietas, pradėdant Kulviečiu, M. Mažvydu, K. Sirvydu, M. Daukša, K. Donelaičiu, D. Poška, A. Strazdu, M. Valančiumi, A. Vienožindžiu, A. Baranauku, J. Tumu Vaizgantu, Simonu Daukantu, Simonu Stanevičiumi, A. ir J. Juškomis, Fromu Gužučiu, Devainiu Silvestravičiumi, J. Basanavičium, V. Kudirka, Pr. Mašiotu, P. Višinskiu, J. Žemaitė, Šatrijos Ragana, Lazdynų Pelėda, V. Krėve Mickevičiumi, V. Pietariu, Ad. Jakštu, A. Žukausku-Vienuočiu, Martynu Jankumi, V. Vydučiu, S. Nerimi ir kt.

Žemaitija, ypač Betygalos apylinkė, ir Maironio tėvai buvo labai religingi. Kiekvienoje sodyboje, kiekvienoje kelių sankryžoje, prie kelių, lieptų stovėjo liaudies meistrių meniškai išpuošti kryžiai, rūpintojėliai, koplytstulpiai ar koplytėlės, kiekvieną sekmadienį ar šventadienį seni ir jauni, maži ir dideli, kas pėsčias, kas raitas ar važiuotas, keliaudavo į savo parapijos šventovę ar į gretimų parapijų altalaidus. Dėl to mintimis teko persikelti į XIX š. pabai-gus bei į XX š. pradžią ir atlaidu keliais papildomai nukeliauti į Betygalą, Milašaičius, Ugonius, Ariogalą, Čekiškę, Juodaičius, Žaigini, Girkalni, Vosyliškę, Raseinius, Kalnų, Lyduvėnus, Šiluvą, Tytuvėnus, Seredžius, Veliuoną, Kelmę, Viduklę, Kražius. Ypač Maironio buvo mėgstama Betygalą, Ugonius, Ariogalą, Lyduvėnai, Seredžius, Veliuona, Tytuvėnai. Į pamaldas ar į altalaidus keliaudavo visi. Namuose likdavo tik sunkūs ligoniai ir kūdikiai.

Mažajam Jonukui tokios kelionės buvo pirmosios gamtos, geografijos, istorijos, meno, muzikos, gėrio, grožio bei tarpusavio bendravimo pamokos. Čia jis susipažino su Lietuvos gamta, piliakalniais, su J. S. Bacho, G. F. Hendelio, V. A. Mocarto, A. Vivaldžio, Fr. J. Haidno, Dž. Rosinio, Fr. Šuberto, S. Guno, J. Bramso, Dž. Verdžio, Č. Sasnausko kūryba. Varpų ir būbnų paslaptingas gausmas, dindinga vargonų muzika, galingi chorai, pamaldų iškilmingumas, susikaupe maldininkų veidai, smilkalų dūmai aukštyn kėlė jo dvasią. Jo širdis džiugavo, daužėsi krūtinėje. Šį nuostabų jausmą sustiprindavo virš senų piliakalnių ir senkapių tyvuliuojanti šventa tyła, aplinkui

sklandanti protėvių dvasia. Jo jauną krūtinę užliedavo toks šiltas palaimos jausmas, jo dvasia pakildavo virš žemės ir sklindydavo aukštai, aukštai. Jis norėdavo kažkam aukotis ir būti labai labai geras.

Tokį jausmą patirdavo ne tik jis vienas, bet ir visi. Atlaidų metu susitikdavo iš tolimiausių vietų suvažiavę giminės, pažįstami, draugai. Užsimegdavo naujos pažintys, giminytės, bičiulystės ryšiai, važinėdavo vieni pas kitus į svečius, pasigrožėdavo vieni kitų drabužiais, dalindavosi patirtimi, naujienomis. Iš tokių švenčių visi į namus grįždavo geresni, jautresni, dvasiškai praturtę, fiziškai pailsėję, pilni pakilios ir šventiškos nuotaikos. Visur skambėjo dainos ir juokas. Tada dainavo ir šventė visa Lietuva.

Ir tik po to, kai apkeliavau visą Lietuvą, susipažinau su įžymių Lietuvai žmonių gimtinėmis, aplankiau visas Maironio lankytas parapijas, sugrįžau į Bernotus ir Pasandravį. Čia pėsčias išvaikščiojavu visas apylinkes, išbraižiojavu upelius, pievas, miškus ir gojelijus, pasidėjau sode po Maironio pušimi, parymojavu po sena obelimi, po kuria mirė Maironio mama, gėriau iš Maironio šaltinio vandenį, pasidėjau už stalo, prie kurio sėdėjo ir valgė Maironis, pabuvau netoli jų sodybos Luknės ir Sandravos upių santakoje esančiose sukilėlių kapinaitėse, dar kartą nuvažiauju į Tytuvėnų dvarą, kur paskutinį kartą (keletą dienų prieš mirtį), lankėsi Maironis. Nuvykau prie Maironio koplytėlės, esančios Dubysos pakrantėje ties Sardininkais. Iš čia pėsčiomis keliauav pro Papušinį, Lyduvėnus, Kušeliškę, Bralinskus, Padubysį, Betygalą, Ugonius, Belskio kalną, Kirkšnovę, Ariogalą, Gėluvą, Butkiškę. Ejau Dubysos slėniais, dažnai pasikeldamas į kiekvieną įdomesnę kalną, kalvą ar piliakalnį. Daug kartų bridau per Dubysą, yriausi per bruzgynus, miškus, krūmus, užeidamas į įdomesnes sodybas, senus malūnus, senkapius, pasikalbėdamas su įdomiais žmonėmis.

Tai, ką aš pamačiau ir pergyvenau, neįmanoma nei apskaičiuoti, nei aprašyti, nei nupiešti drobėje ar apdainuoti. Reikia pačiam pamatyti ir pajusti širdimi. Dubysa su savo piliakalniais, kalvomis ir slėniais yra ne tik Raseinių rajono, bet ir visos Lietuvos perlas. Čia istorikai priskaičiuoja buvus apie 200 piliakalnių. Užtenka tik pakilti į bet kurį Dubysos piliakalnį, ir tai būtų Lyduvėnų, Padubysio, Ugonių, Betygalos, Ariogalos, ir pažvelgti į saulės nušviestus senkapius, upių vingius, toluomoje dunksiančius pamėlynavusius miškus, norisi pulti ant žemės, rankomis apglėbti tą šventą, dainomis, krauju ir ašaromis, prakaitu apslakstytą žemę, išbučiuoti ją, spausti prie krūtinės, išdžiaugsmo šaukti, verkėti, rėkti... Nepajunti, kaip iš krūtinės veržiasi žodžiai: „Lietuva brangi, mano tėvyne, šalis, kur miega kapus didvyriai...“ Tikrai čia, Dubysos, piliakalnių ir šventovių sąveikuose, supratu, kad Maironis negalėjo būti kitu, kaip kunigu, tautos dainiumi, kad tikrai

Reikia išsiaiškinti

Ar Karaliaučiaus sritis buvo siūlyta Lietuvai? Atsiliepiant į lenkų laikraščio pasakojimą

VYTAUTAS BANELIS

„TŽ“ 1992 m. 5 nr. žinutėje „Sniečkus ir Lietuva“ rašoma, kad Lenkijos dienraščio „Życie Warszawy“ paskelbtoje istorijoje apie Karaliaučiaus sritį paliečiama ir Lietuva. Į Karaliaučius sovietinė armija įžygiavo 1945. X. 4, o 1946. VII. 4 ta sritis buvo oficialiai prijungta prie Rusijos tarybų federacinės respublikos ir pavadinta Kaliningrado sritimi. Ten rašoma: „1946 m. pradžioje Lietuvos kompartijos šefas Antanas Sniečkus buvo pakviestas atvykti į Kremlį. Po iškilmingo priėmimo Stalinas jam pasiūlė prisijungti Karaliaučiaus sritį prie LTSR. Diskusijos Vilniaus vadovų tarpe šiuo klausimu buvo ilgos ir audringos. Buvo nuspręsta Maskvos pasiūlymo nepriimti“.

„TŽ“ skaitytojai čia išskyla nemažai klausimų, kurie iki šiol (bent man neteko užtikti) nėra mūsų istorikų ar politinių mokslų žinovų tinkamai aptarti ir dokumentuoti išaiškinti.

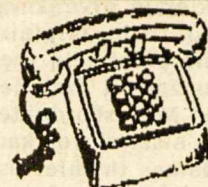
Pirma. Tenka pastebėti, kad iki šiol neteko užtikti dokumento, kad toks Stalino pasiūlymas Sniečkui buvo iš tikrųjų duotas. Kaip jau žinome iš buv. ministerių Urbšio, Krėvės, gen. Raštiko pasisakymų, kuriems buvo tekę su Stalinu susitikti, su mažų valstybių (ar tautų) atstovais jis visai nesiskaitė, elgėsi net įžeidžiančiai ir žaidė kaip katė su pele. Stalinas mėgdavo pusiau juokais mesti kokį provokuojantį posakį ir stebėdavo, kaip pašnekovas reaguos (tą man pasakojo prof. Krėvė Filadelfijoje). Galėjo atsitikti, kad Stalinas norėjo sužinoti lietuvių vadovų (ir Sniečkus) laikyseną Karaliaučiaus srities klausimu. Tenka tik prisiminti tuos nelemtus 1944-1948 m. laikus, kai Stalinas, Maskva (ir visi rusai okupantai) su LTSR lietuvėška valdžia visiškai nesiskaitė, nepaisant kaip jie okupantui padlaizėdavo. Visiems lietuviams buvo skiriamas „nacionalisto-fašisto“ vardas.

Antra. Didžiųjų konferencijose Potsdam'e buvo atiduota Vakarų Prūsija administruoti Lenkijai, o Rytų Prūsijos dalis — administruoti Rusijos tarybų federacinei respublikai. Neteko užtikti jokio dokumento, kur būtų keliamos Lietuvos (ar LTSR) pretenzijos į Karaliaučiaus sritį tuometinės mūsų valdžios. Visi tylėjo LTSR kaip po šluota. Būtų gera, kad mūsų istorikai tą laikotarpį dokumentuotai aptartų. Sov. Sąjungos vadovų gudrumo Helsinkio konferencijos valstybių galvų pasirašytame akte tą „administravimą“ įteisino po sienų neliečiamumo paragrafo skraiste.

Trečia. Kai buvo galutinai nustatoma siena tarp Lenkijos ir SSSR, kur Lenkijai be didesnių diskusijų buvo priskirta lietuviškoji Suvalkų sritis, LTSR lietuviškoji valdžia nebuvo pakviesta to sienų klausimo aptarti (neteko matyti dokumentų, kad tuo reikalu Paleckis, Sniečkus, Rotomskis ar dar kas kitas) būtų pakviesti pasitarimams. Dabar skelbiama, kad ta dalis sienos su Lenkija yra neliečiama.

Ketvirta. Tuoj po Antrojo pasaulinio karo Gudijos SSR pareikalavo LTSR valdžią (tai buvo suplanuota Maskvoje), kad siena tarp GSSR ir LTSR būtų „išlyginama“ pagal ten gyvenančių norą. Taip Lietuva prarado per tūkstantį kv. km turėtos žemės, kur daug lietuviškų kaimų atiteko Gudijos administracijai. Visi žinome, kas dabar su lietuvių be ten atsitiko. Bent Vakaruose neteko užtikti dokumentų, LTSR valdžios protestų tuo reikalu.

Penkta. Vakarų pasaulyje beveik nėra įrodančių dokumentų, kad LTSR buvusi vyriausybė (ir kompartija) būtų gynusi Lietuvos ir lietuvių interesus iškeltuose klausimuose. Tad būtų sveikintina, jei Lietuvos istorikai faktų ir dokumentų šviesoje tuos klausimus išnagrinėtų ir paskelbtų mūsų spaudoje.

Padėkite Lietuvai, padėdami sau!

Tapkite ACC LONG DISTANCE klientais.

Jūsų išlaidos bus apie 12% žemesnės negu naudojant Bell Canada,

ir

ACC skiria jūsų telefoninių išlaidų 3% Lietuvos Respublikos ryšių ministerijai tolimesnei ryšių plėtotei.

PADĖKITE LIETUVAI - PASITARNAUKITE SAU!

Skambinkite:
ACC Long Distance Ltd.,
Etobicoke, Ontario M9B 6K5
Tel.: 1-800-388-3414
FAX: 1-317-578-3437

čia, kur susipina lakštingalų, geltonkasių sesučių, varpų ir vargonų garsai, kur tarp senų piliakalnių ir senkapių sklاندavo gyva senolių dvasia, kur kiekvienas akmenėlis, žemės grumstelis, kiekvienas medžio lapas, kiekvienas šaltinėlis šnabžda: čia Lietuva, čia tavo žemė, čia tavo namai, tu privalai juos mylėti, saugoti, ginti ir už juos atiduoti visą save. Todėl Maironis staiga grįžta iš Kijevo, apsisvelka sunkią klieriko sutaną ir su ja jau niekada nesiskiria. Maironis suvokia, kad tik būdamas kunigu galės realizuoti save ir visas jėgas pašvesti savo tėvynei.

Maironis yra ne tik tautos dainius, bet ir jos didvyris, nes ant tėvynės aukuro sudegino savo jaunystę, asmeninę laimę, turtus ir garbę.

Kad K. Donelaitis parašytų savo garsiuosius „Metų laikus“, jam reikėjo baigti Karaliaučiaus universitetą, išmokti 6 ar 7 kalbas — lotynų, graikų, hebrajų ir kt., išstudijuoti

juoti visą filosofiją ir literatūrą nuo senosios Rytų, antikos, viduramžių ir naujų amžių. Taip ir Maironiui reikėjo mokėti 6-7 kalbas, kad galėtų naudotis tuo, kas pasaulyje pasiekta istorijos, literatūros, filosofijos, meno, mokslo srityse. Jam reikėjo išstudijuoti Dusburo ir Dlugozo kronikas, A. Kojalavičiaus, M. Strijkovskio, V. Sirokomlės, Simono Daukanto, T. Narbuto, M. Valančiaus ir kitų lenkų, rusų, vokiečių istorikų veikalus.

Maironiui didelį poveikį turėjo F. Šileris, A. Mickevičius, Baironas, T. Kosciūška, A. Mickevičius, E. Pliaterytė, J. Slovackis, Br. Prūsas, H. Senkevičius, Sokolovas-Chruščiovas.

Praėjo 60 metų nuo Maironio mirties. Jo žvaigždė ne tik neužgeso, bet dargi sublizgėjo naujomis spalvomis. Galima drąsiai pasakyti, kad Maironis buvo, yra ir bus tas didysis Lietuvos ažuolas, kol gyva bus mūsų tauta.

Romas Kalantos 20-ties metų tragiškos mirties minėjimo 1992.II.2 Toronto Lietuvių namuose dalis organizatorių bei dalyvių

LAISVOJE TĖVYNĖJE

INFORMACIJOS CENTRAS

Lietuvoje įsteigtas Katalikų Bendrijos centras, vadovaujamas vysk. Sigitu Tamkevičiaus, telks ir platins žinias apie Lietuvos katalikus, Katalikų Bendriją pasaulyje. Šiam tikslui lietuvių ir anglų kalbomis bus leidžiamas mėnesinis biuletenis "Katalikų Bažnyčia Lietuvoje", siuntinėjamas periodinių leidinių redakcijoms, užsienio informacijos katalikiškoms agentūroms. Jame bus duodama žinių apie valstybės ir Vatikano ryšius su Lietuvos Katalikų Bendrija, vyskupijų ir katalikiškų organizacijų veiklos pranešimų. Tų organizacijų sąrašas yra Lietuvių katalikų mokslo akademija, Vyskupo M. Valančiaus blaivystės draugija, "Caritas", ateitininkai.

ELEKTRONINIAI VARGONAI

Pagėgių, Šilalės, Batakių, Šiaulių ir Biržų evangelikų liuteronų šventovės susilaukė netikėtos dovanos — elektroninių vargonų. Juos parpino danų kun. Herbertas Naimanas, kilęs iš Tauragės rajono Šilinės kaimo. 1945 m. jis su tėvais per Rytprūsius bėgo ir laivų nuplaukė Danijon. Pabėgėlių stovykloje susidomėjo evangelikais liuteronais, buvo išsiųstas Biblijos mokyklon ir tapo jų kunigu. Danijoje dar yra apie 20 tūk. šeimų iš Lietuvos, palaikančių ryšius, susitinkančių bent kartą per metus. Kun. H. Naimanas, dar neužmiršęs lietuvių kalbos, prieš porą metų lankėsi Lietuvoje. Elektrinius vargonus suaukojo danai, sužinoję, kad jų trūksta Lietuvos liuteronų šventovėse. Kun. H. Naimanas juos sunkvežimiu su priekaba prieš Kalėdas atvežė Lietuvon.

NAFTA IR ELEKTRA

Problema Lietuvai sudaro Rusijos sumazintas naftos tiekimai valyklai Mažeikiuose. Energetikos ministerijos kuro departamento vyr. inž. Sigitas Bernotaičius pranešimu, seniau naftotiekio ir Mažeikius per parą vidutiniškai atkeldavo 40.000 tonų naftos, o dabar sušalaukama tik 16-18.000 tonų. Mažeikių naftos perdavimo įmonė turėjo sumažinti benzino, dyzelino ir aviacijos kuro, mazuto, suskystintų dujų gamybą. Tai privertė Lietuvos elektrines taupyti kurui naudojamą mazutą, gaunamą iš naftos atliekų. Elektrinės, dirbdamos nepilnu pajėgumu, šiltesnėmis dienomis per parą sutapo apie 5.000 tonų mazuto. Pagrindinis krūvis dabar tenka daug priekiausių susilaukusiai atomei Ignalinos jėgainei. Mazutą kurui naudojančiuose Elektrėnuose dirba tik du 150 ir 300 megavatų gaalungumo agregatai. Toks sumažintas darbas labai nepatogus Lietuvai ir elektrinės personalui. Mat staiga padidėjus elektros paklausai dėl nedidelio elektros srauto pasikeitimo gali automatiškai išjungti tuos du Elektrėnų agregatus. Sausio 10 d. dėl šios priežasties automatiškai išjungė penktojo Elektrėnų jėgainės bloko agregatas. Vienas Ignalinos atominės jėgainės blokas gali patenkinti tik mažiau nei

pusę Lietuvos elektros energijos poreikį. Saugumui užtikrinti reikia ir kitų elektrinių darbo.

IEŠKOMA IŠEITIS

Lietuva, pati taupydama elektros srovę, negali sustabdyti jos tiekimo savo kaimynams — Estijai, Latvijai, Kaliningrado sričiai ir Gudijai. Mat jie ir Lietuva yra vieningos energetinės sistemos dalis. Į elektros tiekimo sumažinimą kaimynai galėtų atsilipti Lietuvai žalingais varžtais. "Atgimimo" 2 nr. rašoma, kad pirmajame šių metų ketvirtyje Rusija įsipareigojo tiekti 70% 1991 m. tuo pačiu laiku naftotiekio parūpintos naftos. Įsipareigojimas nevykdomas turbūt ir dėl pačius rusus slegiančių problemų. Mažeikių naftos perdavimo įmonė reikės pertvarkyti į akcinę bendrovę, 60% akcijų paliekant Lietuvai ir tuo būdu užtikrinant įmonės kontrolę. Dabar Mažeikių įmonė, negaudama perdirbimo reikalingo pilno kiekio naftos, kasdien turi didelį nuostolį. Tapusi akcine bendrove, ji galėtų naudotis ir Rusijos kapitalu, užtikrinančiu pilną naftos tiekimą pagal naftotiekio vamzdžių pajėgumą. Tada Lietuvoje galėtų būti įrengtas galinių tinklas, specialus uostas su naftos cisternomis į atvežantiems ir išvežantiems tanklaiviams. Tokių pasiūlymų jau yra gauta, bet jiems įgyvendinti reikia tvirtų Rusijos rublių ir taip pat tvirtų Lietuvos litų.

ILGI METAI SLĖPTUVEJE

Vida Bielskytė "Tiesos" skaitytos supažindina su nuošaliu Pušaloto vienkiamiu Pasvalio rajone. Jo savininkas Jurgis Šidagis, turintis 85-rius metus, vaikšto po kiemą ir sodą, išpuoštas meniskais savo medžio drožiniais. O juk nedaug betrukėjo, kad ten nebūtų nei jo, nei tu kūrinį. Jaunas statybos inž. J. Šidagis, baigęs Vytauto Didžiojo universitetą, dirbo Šiauliuose, Anykščiuose, Biržuose ir Pušaloto vienkiamiu pas žmoną Izabelę grįžo 1946 m., o sekančiais metais prisidėjo trimėsiui Sibiran. J. Šidagiui, išvykusiam pas seserį, pavyko išvengti pirmosios tremimų bangos. Tada, slapstydamasis nuo kaimynų ir išvežėjų, įsirengė slėptuvę vienkiamo gyvenamajame name po rūsiu laiptais. Nuo pasirodantių netikėtų svečių jį saugojo žmona Izabelė, knygnešio Jono Milinsko duklė. Kaimynams ji aiškino, kad jos vyras, būdamas inžinierius, daug važinėja ir dirba kitur, retai besugrįždamas namo. Taip J. Šidagis slapstėsi dvylika metų, po rūsiu laiptais raiždamas medį, šliuodamas gintarą. Slėptuvėje jis turėjo dirbtuvėlę, kurioje galėjo puoselėti neįgyvendintas jaunystės dienų svajones. Joms pagrinda buvo gavęs dail. Juozo Zikaro piešimo pamokose Panevėžio berniukų gimnazijoje. Tik 1958 m. Izabelė ir Jurgis Šidagis išdrįso pasinaudoti anksčiau sovietinio režimo paskelbta amnestija, bijodami galimos bausmės. Šiulaukęs atgimstančios nepriklausomos Lietuvos, J. Šidagis pirmą kartą Pasvalyje surengė pirmąją savo kūrinių parodą. V. Kst.

Lietuvos respublikos poledinės žuklės komanda ant Simcoe ežero 1992.II.10 prieš varžybas. Iš kairės: Antanas Paulaitis, Monika Jagminaitė — vietinė pagalbininkė, Sigitas Aukškalnis, Zenonas Kontautas, svečias J. V. Šimkus — Toronto medžiotojų žuklautojų klubo "Tauras" pirmininkas, Egidijus Dimša

Hamilton, Ontario

A.a. ALFONSAS PATAMSIS veiklus Kanados lietuvių mirė Kaune, sausio 22 d. sugrįžęs gyventi į nepriklausomą Lietuvą ir tik trumpai ten tepagyvenęs. Palaidojo jį dukros jo tėviškės Pašilės kapinėse šalia tėvų, sūnaus ir kitų artimųjų. Alfonsui išsipildė čia mūsų visų mėgstami dainos žodžiai: "...numirt bent tėvynės laukus..." Tė laukai jam buvo Pašilės kapinių smėlynas, labai paskubėjęs pasiimti jo žemiškuosius palaikus.

A. a. ALFONSAS PATAMSIS

Velionis Hamiltone yra palikęs žymų lietuviškosios veiklos įnašą. Pradžioje, kai čia kūrėsi lietuvių organizacijos, jis buvo vienas iš pradininkų lietuvių parapijos, lietuvių bankelio, organizuojant šaulius. Jis yra pirmininkavęs Tautos fondui Kanadoje ir rinkęs dideles sumas pinigų bei palikimų. Į organizacinę veiklą jis žiūrėjo labai rimtai ir, ko gero, nepagalėjo įdėti daug darbo. Pasižymėjo nuosekliai ir ramiu galvojimu. Visuose aukų lapuose buvo lengva surasti Patamsio pavardę — jis visada pirmas ir su didžiausia auka.

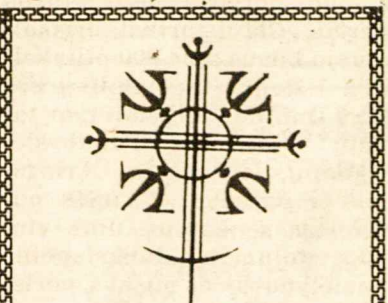
Kilimu jis ukmergiškis, gimęs Pašilėje. Į kariuomenę išėjo jaunas savanorius, ten ir pasiliko virštarininku pionierių batalione. Bolševikams okupavus Lietuvą, jam buvo pasiūlyta nauja tarnyba ir nauja kariškos uniforma, bet Alfonsas tuoj pat iš kariuomenės pasitraukė ir parvažiavo kinkaitų ir tėvo 10 ha ūkį prie Pašilės. Veliau ten gavo raštininko darbą valsiūje. Kai bolševikai antrą kartą ėjo į Lietuvą, Alfonsas nusprendė laikinai pasitraukti nuo komunistinės pabaisos. Tas laikinas pasitraukimas pasidarė gana ilgas — net 47 metai.

Paskutiniu metu jo sveikata kiek susilabavo ir buvo reikalingas nuolatinės globos. Iš Lietuvos atvykusios dvi dukros jį išsivežė. Bet labai trumpai tesidžiaugė Alfonsas.

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankančiams Kanadoje duodame sveikatos draudimą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusus keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

[vedu šildymo ir vėsinimo sistema, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"
The Lougheed & Barnard
šeimos ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"
Sudbury, Ontario

sas laisva tėvyne, neilgai jis ten tepabendravo su savo namiškiais, draugais ir senais pažistamais. Pasilpusi širdis neatlaikė visų tų pasikeitimų ir naujos aplinkos. Sausio 22 d. rytą, dar nuvežtas į ligoninę, jis ramiai iškeliavo į Amžinybės namus.

Hamiltoniečiai velionį paminėjo vasario 13 d. Mišiomis Aušros Vartų šventovėje, kur parapijos klebonas kun. J. Liauba, OFM, prisiminė mirusį gerą žodžiu. Solistai — A. ir V. Paulioniai pagiedojo nuotaikai pritaikytą giesmę.

Po to Jaunimo centre prie pusryčių stal vietos šaulių kuopos pirm. Povilas Kanopa pakalbėjo apie velionies gyvenimą ir lietuviškos veiklos darbus. Buvo įdomiai išklausa kadaise per "Gintarinių aidų" radijo programą a.a. A. Patamsio pasakytą patriotinę kalbą.

Mielas Alfonsai, tu išeidamas palikai mums čia savo gerus darbus ir neužmirštamą prisiminimą. Tėbūnė lengva tau gimtoji žemėlė.
K. Mileris

Ottawa, Ontario

ETNINIŲ GRUPIŲ iškilmingos pamaldos įvyko sausio 26 d. katedroje. Arkivyskupui susirgus, jas laikė vysk. pagalbininkas J. O'Brien, koncelebruojant kitų tautybių kunigams. Lietuviams atstovavo kun. dr. V. Skilandžiūnas, kiti kunigai atstovavo — ukrainiečiams, lenkams, portugalams, kiniečiams, kroatams, vo-

SIUNTINIAI Į BALTJOS KRAŠTUS. Per 2-3 savaites pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius. Mažiausia siunta \$15, maksimumas nėra. Hamiltono srityje už mažą atlyginimą paimeis iš jūsų namų. Kaina tik \$5.90 už kg lėktuvu. Laidu — \$3.50 (pristatoma per 2 mėnesius). Skambinti Tel. (416) 643-3334 Vytautui ar Genei Kairiams, 517 Fruitland Rd., Stony Creek, Ont. Teiraukitės dėl kitokių paslaugų. Mes esame Eurotrax Parcel Service agentai. Skambinti nuo 9 v.r. — 8 v.v. Pristatyti nuo 10 v.r. — 6 v.v. arba pagal susitarimą.

SIUNTINYS NR. 1. Aliejus 2 l. — 2 kg; cukrus — 2 kg; miltai — 2 kg; mėsa įvairi dėžutėse — 1 kg 200 gr; "Instant" kava — 200 gr; arbata — 227 gr; kakava — 500 gr; kavai baltinti milteliai — 500 gr; riešutinis sviestas — 500 gr; saldainiai — 800 gr. Tokį arba pajavirintą siuntinį pagal jūsų pageidavimą pristatysime jums į giminės per 2 mėnesius. Tik \$70 plus \$7 už patarnavimą. Tel. (416) 643-3334 Vytaut ar Gene.

UŽTIKRINKITE SAVO ATEITĮ

"Investors Group", Kanados didžiausia pensijos ir finansinio planavimo bendrovė, veikianti per 50 metų ir tvarkanti daugiau kaip 13 milijonų dolerių turtą. **Aš mielai ir sąžiningai patarnausiu lietuvių kalba finansų reikalais:**

- Registered Retirement Savings Plan (RRSP)
- Guaranteed Investment Certificates (Income Tax)
- Mutual Funds

Rimas Šiulys, tel. 529-7165 (įstaigos), tel. 574-6577 (namų)
310-25 Main Street West, Hamilton, Ontario

Investors Group Building futures since 1940.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 36 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	IMAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 5%	asmenines paskolas ... 13.25%
santaupas ... 4.25%	nekiln. turto pask. 1 m. ... 8.75%
kasd. pal. taupymo s-ta ... 3.75%	nekiln. turto pask. 3 m. ... 10.25%
90 dienų indėlius ... 6.25%	Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
1 m. term. indėlius ... 7%	Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.
1 m. term. ind. mėn. pal. 6.5%	
3 m. term. indėlius ... 8%	
RRSP ir RRIF (pensijos) ... 5%	
RRSP ir RRIF 1 m. ... 7%	
RRSP ind. 3 m. ... 8%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

JAV LB naujosios valdybos delegacija sausio 17-18 d.d. lankėsi Vašingtone, norėdama susipažinti su dabartinės paramos reikalais Lietuvai. Delegaciją sudarė valdybos pirm. Vytautas Maciūnas, visuomeninių reikalų tarybos pirm. Algimantas Gečys, vicepirmininkai Rimantas Stirbys ir dr. Vitolis Vengris, JAV LB atstovybės Vašingtone vadovė Asta Banionytė. Demokratų partijos centro komiteto buvo kalbėta apie politinių grupių formavimąsi Lietuvos aukščiausioje taryboje, primenant, kad tai tėra politinio darbo pradžia. Buvo prašyta, kad demokratų partijos centro komitetas sudarytų galimybę keliems Lietuvos aukščiausiosios tarybos nariams susipažinti su politine amerikiečių veikla. Valstybės departamente buvo priminta, kad dalis paramos, skirtos Sovietų Sąjungai pakeitusios sandraugos šalims, tektų ir Baltijos valstybėms. Palieštas ir buvusių sovietinių okupacinių dalinių pasitraukimo klausimas.

Aplankiusi JAV valdžios istaigą, JAV LB delegacija savo viešnagę Vašingtone baigė Lietuvos ambasadoje. Tris valandas trukusiame pokalbyje su ambasadoriumi Stasiu Lozoraičiu buvo svarstomi aktualiausi klausimai. Pagrindinis dėmesys teko Lietuvos pilietybės bei ten paliktos nuosavybės atgavimui. Plačiau taipgi buvo paliestas tarpusavio informacijos bei veiklos derinimas. Ambasadorius S. Lozoraitis pabrėžė, kad išsivijęs organizacijų vaidmuo tebėra svarbus ir Lietuvai atgavus nepriklausomybę. Esą lietuvių bendruomenė dabar turi prižiūrėti, kad Lietuvoje būtų įgyvendinta ir išsaugota demokratinė santvarka. Šį pavasarį Lietuvos ambasada ir JAV LB valdyba Vašingtone surengs kelias dienas trukusią konferenciją, kurioje bus svarstoma finansinė parama Lietuvos verslui ir prekybai.

JAV lietuvių fondo taryba veikia plėsti iš savo narių yra sudarėsi penkis komitatus — finansų, pelno skirstymo, palikimų, įstatų ir informacijos. Svarbiausia yra finansų komisija, vadovaujama Stasio Baro, turinti aštuonis tarybos narius. Jos posėdžiuose taipgi dalyvauja tarybos bei valdybos pirmininkai ir protokolus rašanti valdybos sekretorė. Lietuvių fondo finansų komisijos paskutinis posėdis buvo suauktas savose patalpose Čikagoje sausio 8 d. Jame pranešimus padarė investavimo agentūrą turintis R. M. Graybill ir fondo buhalteris Juozas Paškus. Dalį LF kapitalo agentūra yra investavusi į valdžios paskolų laktus ir akcijas, kurių vertė ir dabartinės krizės metu tebėra aukšta. Šiaip investicijų nuosimčiai yra sumažėję. Pirm. S. Baras pranešė, kad šiemet bus mažiau pelno pasiskirstyti lietuviškiems reikalingams. J. Paškus supažindino su 1992 m. išlaidų sąmatos projekto, kuris su mažom pataisom bus pasiūlytas fondo tarybai.

JAV LB krašto valdyba patvirtino savo narės Audros Kubiliūtės-Misiūnienės sudarytą kultūros tarybą. Be pačios pirm. A. Kubiliūtės-Misiūnienės, naujojo kultūros tarybos nariai yra JAV vietovietės išjungę Laima Šileikytė-Hood, dr. Daiva Bajorūnaitė-Sarnoff, Jonas Dovydenas, Ritonė Ivaškaitė, Aleksandra Kašubienė, Aldona Ke-

palaitė, dr. Aušra Kubilius, Aldona Mackevičienė, Jonas Mekas, Haris Perelšteinas, Gintarė Šileikaitė-Everett, Virginija Sirusienė, dr. Tomas Venclova, Vytautas Volertas, Čikagoje — Dalia Anysienė, Dalia Kucienienė ir Emilijus Holenderis.

Australija

Adelaidės lietuvių savaitgalio mokykla mokslo metus baigė 1991 m. gruodžio 1, sekmadienį, lietuvių katalikų parapijos salėje. Pažymėjimai buvo įteikti Kristinai Dryžaitėi ir Aldonai Prętytei, baigusioms mokyklą. Jas sveikino mokyklos vedėja E. Dryžienė. Mokytojoms už darbą dėkojo ALB Adelaidės apylinkės valdybos pirm. J. Stačiūnas. Visi apgailestavo 27-rius metus mokytojavusios Angelės Urnevičienės pasitraukimą iš šio darbo. Trys vyresnės mokinės ir 29 vaikų darželio lankytojai suvaidino E. Varnienės scenos vaidelį "Kalėdų dvasia". Muzikinę auklėtinių programėlę buvo paruošiusi mokytoja B. Mikuzienė. Tada su dovanėlėmis vaikams ir mokytojos atvyko Kalėdų senelis. Visiems padėjo mokyklos tėvų komiteto pirm. Šarūnas Vabolis.

Vokietija

Kruviniojo sekmadienio aukos pirmųjų mirties metinių proga sausio 13 d. buvo prisimintos iki pusės stiebo iškelta Lietuvos vėliava. Koridoriuje prie gimnazijos durų buvo pastatytas staliukas su Rūpintojėliu, uždegta žvakė ir žuvusiųjų sąrašas. Gedulines Mišias koplyčioje atnaušo kapelionas kun. Ričardas Repšys, pamokslė kalbėjęs apie gyvybės auką tėvynėi. Kiekvieno žuvusiojo atminimui buvo uždegta žvakutė. Po pamaldų Romuvos konferencijų kambaryje pranešimą apie VII-jį pasaulio lietuvių jaunimo kongresą padarė iš jo Vilnių grįžiantis Australijos lietuvių Danutė Baltutytė, kalbėjusi ir apie savo darbą Lietuvoje. Ji taipgi priminė, kad VIII-sis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas bus rengiamas Europoje. Jis bus pradėtas ir baigtas Lietuvoje, dalį programos perkėlus Punkskai. Tos dalies Anglijoje norėjo Britanijos lietuvių jaunimo atstovai, bet dauguma pasisakė už Punkską.

Lenkija

Lietuviai liko be savo atstovo naujajame Lenkijos seime, nors kandidatų turėjo B. Makauskas. Lenkai buvo labai nepalankūs tautinėms mažumoms. Rinkiminiai plakatai buvo nuplėšiami ir sunaikinami. Sigitas Birgelio pranešimu "Aušroje", Suvalkų-Baltstogės apygardoje B. Makauskas gavo 1.285 balsus, Punksk — 719, Seinų gaisrinės svetainėje — 55, Seinų valsčiaus patalpose — 41, Žagariuose — 82, Aradnykuose — 60, Juodeliškėse — 41. Vidugiriuose B. Makauskui teko 25,7% visų balsų, Smalėnuose — 5,3%. Tai betgi buvo tik lašas jūroje, nes Vidugiriuose balsavo tik 198 rinkėjai, o Smalėnuose — 202.

Šiauliečių kaimiškos muzikos ansamblis "Jonis" 1991 m. rugsėjo 14-26 d.d. lankėsi Suvalkuose, Seinuose ir Punkske. Nors Suvalkuose "Jonio" koncertas buvo garsinamas lenkiškais skelbimais, neatėjo nė vienas lenkas, tik 20 lietuvių. Seinuose po lietuviškų miširų surengtą koncertą susirinko apie šimtą klausytojų, o Punksk — penketas šimtus.

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-416-434-1847 FAX 1-416-728-5745

Kreipkitės į Algį ar Stefą Medelius. Reikalui esant atvažiuojame į namus.

PARŪPINAM: vizas jūsų kelionėms į Lietuvą.

Iškvietimus jūsų giminių pasisvečiavimui Kanadoje. Pristatome Lietuvoje telefonu per porą dienų. Parūpinam jiems skridimo bilietus per trumpiausią laiką, atvykus — draudą. Pavirtinam ar net pakeičiam grįžimo datą. Dažnai vykdam į Lietuvą perduodam asmeniškai jūsų giminėms siunčiamą piniginę paramą.

KELIONĖS Į LIETUVĄ TORONTAS-KOPENHAGA-VILNIUS

su STERLING AIRWAYS ir LIETUVOS AERO LINIJA

Iki kovo 13 dienos **\$899**
+ mokesčiai ir drauda.

ALGIS MEDELIS Kennedy Travel Bureau Ltd.
Tel. (416) 593-0600 296 Queen St. West,
Toronto, Ont. M5V 2A1

YONGE MEMORIALS LTD.
2152 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 2A8
Tel. 487-2147, vakarais tel. 445-8955
Meistriskas darbas, puikus lietuviški projektai
ESTU PAMINKLŲ BENDROVĖ

Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas

Išvyka Urugvajun, kultūrinė savaitė Brazilijoje, svečių iš Lietuvos pranešimai, lietuvių būklė Gudijoje ir Lenkijoje, Lietuvos jaunimo nuotaikos, jaunimo centro steigimas Vilniuje, sekantis kongresas Lietuvoje ir Britanijoje 1994 metais

LINA MOCKUTĖ

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Lietuvos jaunimas

Sausio 5, sekmadienį, iš ryto kun. E. Putrimas vadovavo susikauptimui ir atnašavo Mišias. Po pietų – įvairūs užsiėmimai būreliuose, po jų – simpoziumas. Monika Girytė kalbėjo apie organizuotą jaunimą Lietuvoje, ypač skautus. Ji priminė mums, kaip iš pradžių šių atgimstančių organizacijų nariai buvo mokytojų persėkiojami: jiems rašydavo žemesnius pažymius ir ignoruodavo per pamokas. Tačiau tai jaunimą dar labiau skatino įsijungti į šias organizacijas. Jos augo, nes jaunimas, kuris joms priklausė, tai darė sąmoningai.

Skautai atsikūrė 1989 m. Jiems labai padėjo išeivija. Šiuo metu skautams trūksta vadovų, norinčių paaugoti savo lasivalaikį jaunesniesiems. Vadovų svarbiausias darbas – rodyti pavyzdį. Skautų vadovai stengiasi padėti ten, kur labiausiai reikia, ypač našlaituose ir senelių namuose, kad juose gyvenantys jaustųsi pilnaverčiais žmonėmis.

Atsiranda ir tokių, kurie nenori jungtis į jokią organizaciją, nes mano, kad bus tas pats, kaip pionieriai. Kai kurie įstoja ir neužilgo išeina, nes darbo labai daug ir reikia mokėti nario mokestį. Skautai nori pritraukti gatvės vaikus, tuos iš nelaimingų ar nepasiturinčių šeimų, kad iš jų išauklėtų gerus žmones. Jiems mažiau rūpi iš gerų vaikų išauklėti labai gerus. Baigdamą Monika paminėjo, kad artėjančioje sukaštutinėje stovykloje visų pasaulio lietuvių skautų susivienijimas būtų labai naudingas Lietuvai.

Vytautas Gluoksnis dėstė, kad anksčiau „buldozerinis“ ateizmas visus Lietuvos žmones varė į ateizmą. Dabar panasus „buldozeris“ varo visus į tikėjimą. Lietuvos katalikybė negali staigiai daryti didelių pasikeitimų, tačiau ji nesnaudžia, stengiasi apsilvilti tautinių drabužių (pvz. per Mišias jau yra įvestos kanklės ir senovės lietuvių giesmės) ir atsisukti į žmones.

Pritardamas V. Gluoksnui, Vytautas Musteikis pasakė, kad daug jaunimo nesidomi krikščionybė grynai dėl to, kad jaučiasi verčiamas į ją atsiversti. Daug iš jų todėl metasi į Rytus, ypač į Krišnos pasekėjus. Pritardamas Monikai, jis pasakė, esą ypač Lietuvos kaimuose trūksta vadovų. Kaimo jaunimas geria, nes nesu-pranta, kad gali kažką veikti.

Vaikų namai

Dana Baltutytė, Australijos lietuvaite, dirbanti Lietuvoje su invalidais, papasakojo apie jų būseną. Invalidai Lietuvoje yra laikomi nepilnaverčiais žmonėmis. Komunistinė valdžia jiems net neleidė užsiregistruoti. Apie juos buvo mažai rašoma ir kalbama. Lietuvai labai reikalingi savanoriai, kurie per vasaros atostogas atvyktų padirbėti su šiais žmonėmis.

Monika Girytė iš savo patyrimo taip pat papasakojo apie Vaikų namus Lietuvoje. 95-97% vaikų, gyvenančių Vaikų namuose, turi tėvus, todėl pagal įstatymus jų negalima įvaikinti. Dauguma jų yra psichikai atsilikę. Žaislai sukrauti ant aukštų lentynų. Vaikai nėra mylimi, jiems nėra jokio asmeninio dėmesio. Per dieną girdisi tik pakeltas auklėtojos balsas. Vaikai sėdi su ja ir pradedą linguoti. Anksčiau atskirdavo brolius ir seseris, siūsdavo į skirtingus Vaikų namus. Kai šie vaikai galų gale išeina iš Vaikų namų, nežino kaip elgtis. Susidūrę su buitineis problemomis, jie nežino kaip elgtis pvz. su pinigais, kaip nusipirkti maisto. Socialiniu požiūriu jie yra atstumti, moka tik už save kovoti, pradeda gerti, vartoti narkotikus, kad išsiskirti nuo kitų. Pradėję gyvenimą internate, jie jį baigia senelių prieglaudoje arba savižudybe.

Po vakarienes buvo Brazilijos vakaras prie laužo, kuriam vadovavo Analia Gaidimauskaitė ir Danielius Aglinskas, abu iš Argentinos.

Lietuvos kultūra

Pirmadienį, sausio 6, po pusryčių ir Mišių vyko simpoziumas kultūros klausimais. Vytautas Musteikis aiškino, esą per okupacijos metus Lietuvoje kultūra buvo vienintelė pasipriešinimo forma. Buvo spaudimas turėti tokią kultūrą, kokios nori vyriausybė. Tačiau buvo siekiama kurti simboliškai reikiama pasipriešinimo kultūrą. Etninės kultūros išsaugojimas labiausiai sutiprėjo 1970 m. dešimtmetyje. 1967 m. pradėjo steigtis kolchoziniai ansambliai. Per juos vyko kultūros tolinimas nuo žmonių, nes vieni buvo dalyviai, bet dauguma – žiūrovai, kurie mokėjo eiti į koncertus, bet nemokėjo patys dalyvauti. Folklorinis sąjūdis prasidėjo tam, kad visi vėl taptų dalyviais.

A. Katkevičius pastebėjo, kad Lietuvoje dabar stengiamasi pereiti į normalią iš ne-normalios padėties. Kitaip pasakius, iš situacijos, kur žmo-

gui kultūra yra pateikiama, reikia pereiti į situaciją, kur jis pats yra dalyvis. Kai į Lietuvą atėjo kultūrinė laisvė, žmonės pradėjo kiekvieną meno sritį ragauti, tačiau dabar bandymo laikas pasibaigė ir atėjo laikas spręsti, kokia bus Lietuvos kultūra. Ar Lietuva pereis prie vakarietiškos kultūros? A. Katkevičius perspėjo, kad Lietuva turi būti savita. Tautinė kultūra yra visų tos tautos žmonių kūrybinių galių atskleidimas. Lietuva stengiasi atsisipirti masinei Vakarų kultūrai, tačiau sunku, nes ji švelniai, o ne primetama, veržiasi į Lietuvą.

Veronika Krausaitė, kompozicijos studentė McGill universitete Kanadoje, pareiškė, kad yra dvi pagrindinės problemos lietuviškos kultūros išlaikyme išeivijoje. Pirmą, lietuvių bendruomenės, kviesdamos menininkus iš Lietuvos, siaurina savo veiklą; antra, išeivijos menas yra mėgėjiškas, o ne profesionalus. Todėl svarbu išeivijos lietuvių menininkams siekti bendradarbiavimo su Lietuvos menininkais. Meno parėmimas išeivijoje ir Lietuvoje užtikrins bendrą lietuviškos kultūros išlaikymą.

Riedant į pabaigą

Po pietų ir po vakarienes vyko atstovų posėdžiai, per kuriuos buvo svarstomi atidėti klausimai iš studijų dienų. Vienas didesnis klausimas buvo – PLJ centro Lietuvoje įsteigimas. Nubalsuota sudaryti komisiją šio centro įsteigimui išspėsti ir jo veiklos gairėms nustatyti iki sekančio kongreso.

Vakaro programai vadovavo svečiai iš Lietuvos. Jie per šokių ir dainas su atstovų bei dalyvių pagalba labai įdomiai ir su humoru perdavė kiekvieno Lietuvos krašto lietuvių charakterio bruožus.

Paskutinę stovyklos dieną po užsiėmimo būreliuose įvyko iškilmingas vėliavų nuleidimas. Vakaro programai, per kurią buvo paminėta jaunimo kongreso 25-mečio sukaktis, vadovavo kun. A. Saulaitis.

Sausio 8 d. teko atsisveikinti su Brazilijos „Lituanika“. Sugrįžome į Sao Paulo miestą, kur dalyvavome Mišiose lietuvių šventovėje, o paskui važiuojame į atsisveikinimo pokylį. Nebuvo lengva išsiskirti su Pietų Amerikos lietuviams, kurie buvo tokie nuosirdūs šeiminkai.

Sausio 9 d. atstovai ir dalyviai išskrido iš Sao Paulo į Rio de Janeiro miestą. Iš ten pradėjome skirstytis į namus, kaip sąmoningesni lietuviai. Susitikime vėl VIII PLJK 1994 m. Anglijoje ir Lietuvoje.

Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso dalyvių būrelis Pietų Amerikoje Naujų metų (1992) sutikimo pokilyje. Iš kairės: Ina Balseytė (Kanada), Gailius Draugelis (JAV), Danielė Lansell (Australija), Elina Gaidimauskaitė (Argentina), Aidis Palubinskis (JAV), Lina Mockutė (Kanada); antroje eilėje: Aleksandra Borsini-Pundytė (Argentina), Anke Lepa-Skalve (Vokietija), Silvija Brazaitytė (Argentina)

Kanados lietuvių jaunimo veikla

Pranešimas, skaitytas Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese 1991 m. Pietų Amerikoje. Pranešimą paruošė Kanados lietuvių jaunimo sąjunga

Kanada

Mūsų gimtasis kraštas Kanada – tai antroji teritoriniu didumu pasaulio šalis. Gyventojų skaičius – 25 milijonai. Didmiesčiai Torontas ir Montrealis – kiekvienas turi daugiau kaip 3 milijonus gyventojų; Vankuveris 1 mlj., Hamiltonas trečdalis milijono. Maždaug 75% žmonių gyvena pietuose. Didžiuliai šiaurės plotai neapgyvendinti. Žemės paviršius – kalnai, upės, ežerai, miškai. Žemės ūkis ir klimatas primena Lietuvą. Gyventojų sudėtis – maždaug trečdalis anglosaksų ir trečdalis prancūzų. Paskutinį trečdį sudaro įvairių kitių tautybių žmonės – vokiečiai, ukrainiečiai, lenkai, italai, olandai, portugalai, kiniečiai. Lietuvių Kanadoje yra apie 30,000. Kanada didžiuliais savo gyventojų įvairumu. Buvęs ministras pirmininkas Lester B. Pearson pasakė, kad Kanada yra ypatinga, nes skatina savo žmones pasireikšti ir išlaikyti savo šaknis. Ši idėja padeda išlaikyti taiką ne tik Kanadoje, bet ir pasaulyje.

Lietuvių telkiniai yra išsiskleidę įvairiose vietovėse. Šiuo metu veikia 19 KLB apylinkių. Kiekvienoje vietovėje jaunimas, kiek sąlygos leidžia stengiasi veikti. Priklausia ateitininkų, skautų, švietimo, tautinių šokių, chorų, sporto organizacijoms.

Ką atlikom?

Remdamasis praeito kongreso nutarimais, Kanados lietuvių jaunimas atliko šuos darbus: 1) Darius Čuplinskas suorganizavo infotinklą – leido informacinį biuletinį apie Lietuvą. Informacija buvo gaunama iš maždaug 100 šiaurės Amerikos žurnalų ir laikraščių. Biuletinį siuntinėjo du mėnesius į visus kraštus lietuviams ir tiems, kurie domėjosi Lietuvos reikalais. 2) Onutė Žukauskaitė suorganizavo du politinius suvažiavimus. Pirmasis tema „Kanados lietuvių jaunimas reagoja ir ruošiasi kelionei į Lietuvą“, įvyko Toronte 1989 m. vasario 25 d. Pranešėjai Antanas Šileika ir Mirga Šaltmiraitė, abu buvo tik grįžę iš Lietuvos, pasakojo apie to laiko politinę padėtį Lietuvoje. Dalyvavo Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio narys – dr. K. Antanavičius. Antras suvažiavimas įvyko tais pačiais metais spalio mėnesį tema „Atgimsta Lietuva ir išeivija“. Prof. Romas Vaštokas kalbėjo apie Lietuvą išeivijos spaudoje ir Ramūnė Jonaitienė apie dabartinius įvykius Lietuvoje ir jų reikšmę išeivijos jaunimui. Po kiekvieno suvažiavimo jaunimas draugiškoje nuotaikoje pabendraudavo.

3) Kanados lietuvių jaunimo sąjunga įsijungė į aukų rinkimą Lietuvai. 4) Kad galėtų tėvai dalyvauti Vasario 16-tos minėjime, Loretą Stanulytę ir Onutę Žukauskaitę prižiūrėjo jų vaikus. 5) Kanados lietuvių jaunimo sąjunga dalyvavo Juodojo kaspinio dienos demonstracijose.

Demonstracijos

Po VI-tojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso Australijoje KLJS pirmininkė 1988 m. buvo išrinkta Loretą Stanulytę. Jai iškeliauvus į Lietuvą, 1989 m. pirmininkės pareigas perėmė Onutė Žukauskaitė. 1990 m. pirmininku išrinktas Ricardas

Punkris, dabartinis pirm. – Linas Garbaliuskas.

Jaunimas Otavoje, Hamiltone, Toronte, Montrealyje ir Londone prisidėjo ar patys organizavo demonstracijas, budėjimus ir minėjimus, Lietuvos išlaisvinimo siekiant. Jaunimas ypač vieningai dirbo per pastaruosius du mėnesius, kai Lietuva sunkiai kovojo dėl nepriklausomybės įgyvendinimo.

1988 m. vasario 13-16 d.d., 10 KLJS narių prieš sovietų ambasadą Otavoje demonstratyviai badavo, o iš kitų apylinkių lietuvių atkeliavo autobusais pareikšti protestą dėl Lietuvos okupacijos.

1989 m. birželio mėn. KLJS suorganizavo Toronte Šv. Mykolo katedroje Mišias, po kurių tūkstantinė minia su uždegto žvakutėmis žygiavo į miesto rotušės aikštę, kur susitiko su parlamentarais. Tą naktį jaunimas pasiliko budėti prie uždegto simbolinės liepsnelės.

Po sausio 13-tos žudynių Vilniuje, KLJS atstovai Toronte, Hamiltone ir Otavoje surengė penkių dienų ištisinį 24 val. budėjimą prie miesto rotušės.

Sėkmingi ėjimai

Jaunimas, vykdamas į Otavą demonstruoti prie parlamento ir sovietų ambasadų, pradėjo užmegzti glaudžius ryšius su parlamentarais. Įtaigojimo (lobbying) darbu pasiruošti padėjo Algio Jukonio seminaras. Vyta Čuplinskas ir kiti persikėlė gyventi į Otavą ir energingai pradėjo dirbti Lietuvos naudai. Netrukus Kanados lietuvių bendruomenė atidarė specialią raštinę, kurios vedėju pakvietė Vyta Čuplinską. Vyta palaiko ryšius su Informacijos centru Toronte, kuris anksčiau buvo vadinas Krizės centru. 1991 m. spalio mėn. KLJS atstovai dalyvavo 19-tame Baltiečių vakare Otavos parlamento rūmuose.

Renginiai

KLJS suorganizavo ir kultūrinių renginių. Pažymėtini „Svajonių aidai“ iš Australijos koncertas – Montrealyje, Hamiltone ir Toronte; Lietuvos sol. Arvydo Vilčinsko koncertas Toronte; Antano Kulbio filmas „Geležinis vilkas“ Toronte ir Hamiltone.

KLJS atstovai dalyvavo 1989 m. PLJS sąskrydyje Vokietijoje ir PLJ dienoje Lietuvoje. KLJS neatsilieka ir socialiniais darbais. Per vienerius metus buvo suorganizuoti įvairaus originalumo šokiai baltiečiams. 1991 m. įdėjome daug pastangų, širdies ir dvasios ne tik Lietuvos vardo kėlimui viešumon, bet ir geram pasirengimui dalyvauti kongrese.

Nauji darbai

Mes stengėmės susipažinti su kongreso tikslais, atliktais darbais ir statuto straipsniais. Sunkesnis darbas buvo aukų rinkimas. Prašėm ir rinkome pinigų kaip tik sugalvojome. Pardavinėjome Lietuvos roko grupės „Foye“ kasetes. Paruošėm ir pardavinėjome KLJS marškinėlius. Suorganizavome kongreso atstovams informacinį savaitgalį. Pagaliau – ėia atvykome. Visus sveikinam – laimingi, kad atvykome, ir tai šiuo labai svarbiu Lietuvos ir mūsų išeivijos gyvenimo laikotarpiu, kai Lietuvos nepriklausomybė pasaulio pripažinta. Dabar mums uždavinys skirtingas. Reikia ieškoti naujų kryptų, naujų tikslų, naujų padangių.

Tautinių šokių šventė

Kanados ir JAV lietuvių bendruomenių valdybos kas ketveri metai rengia išeivijoje tautinių šokių šventę. Šiais metais devintoji tokia šventė Čikagoje liepos 5 d., kur dalyvavo ir šokėjai iš Lietuvos.

Praeityje visoms tautinių šokių šventėms reikėjo aukų, nes pajamų neužteko išlaidoms padengti. Aukos JAV-bėse renkamos šios šventės komiteto finansų skyriaus.

KLB krašto valdyba įpareigojo vicepirm. J. Kristolaitį organizuoti aukų telkimą Kanadoje. Vajaus garbės komiteto sudaro: dr. S. Čepas, D. Vaidila, J. Stankus, klebonas kun. J. Staškus, klebonas kun. A. Simanavičius, OFM, klebonas kun. J. Liauba, OFM, kun. P. Dilys, Paulius Kuras, adv. A. Pacevičius, dr. M. Arstikaitytė-Uleckienė, R. Strimaitis, J. Karasiejus, K. Deksnys, R. Rudinskienė, V. Vitkūnaitė.

Visi aukotojai bus paskelbti šventės leidinyje. Paaugoje \$1,000 – garbės mecenatai ir \$500 – mecenatai gaus po du bilietus į visus renginius; \$250 – rėmėjai gaus du bilietus į šokių šventę. Visi paaugoje Kanadoje \$20 ar daugiau gaus pajamų mokesčio atleidimui kvitus iš KLB v-bos. Aukas prašome siųsti ir čekius rašyti: KLB valdyba, tautiniai šokiai, 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8. Aukus su pavardėmis ir pilniais adresais prašoma pasiųsti iki gegužės 25 d. (Inf)

J. Kristolaitis

KLB žinios

Toronto policija, paprašyta KLB valdybos, paaugoje Lietuvai dėvėtų policijos uniformų: 755 vyriškų ir moteriškų marškinių, 535 poras kelnų, 184 vasarinių švarkų, 110 žieminių švarkų, batų ir kepurų. Šių dovanų paruošimą pasiūtinimui į Lietuvą per savaitę atliko Lietuvos kankinių parapijos nariai, vadovaujami parapijos tarybos pirm. Juozo Karasiejaus. Uniformos greitai laiku bus pasiųstos į Lietuvos vidaus reikalų ministeriją. (Persiuntimas oro paštu kainuos per \$1,000). Drabučiai bus vartojami Lietuvos policininkų, krašto apsaugos departamentui bei muitinės tarnautojų.

Pakvitavimai atleidimui nuo valdžios mokesčių baigiami išsiųsti. Aukotojai, iki vasario 21 d. ne-

gavę pakvitavimų už 1991 m. aukas prašomi kreiptis į KLB raštinę Priskikimo parapijos patalpose tel. (416) 533-3292. Norint sutaupti pašto išlaidų, Priskikimo parapija sutiko KLB kvitus išdalinti kartu su savo parapijos kvitais. Už tai dėkojame Tėvams pranciškonams.

Pagalbos Lietuvai vajui aukoj: \$1,000 – a.a. G. Beresnevičiaus atm. Z. A. Rimšos; \$750 – J. G. Kristolaitis; \$500 – J. Prisas; \$300 – D. Juozapavičiūtė; \$250 – V. Jonynas; \$200 – R. Kontenis; \$100 – F. Andriūnas už V. Ignaičio knygą „Žmonii socialinis gyvenimas“.

Kalėdiniam vajui KLB krašto valdybos veiklai paremti: \$100 – J. Dabkus; \$25 – M. Gegužis; \$20 – kun. V. Skilandžiūnas, L. Naujo-kaitis, J. Raškauskas, Z. Ščepanavičius.

Visiems aukojusiems Lietuvos reikalams bei KLB krašto valdybos veiklai paremti nuosirdus ačiū!

Delhi-Tillsonburg, Ont.

PAGALBOS FONDUI „Vaiko tėviškos namai“ aukoj: \$300 – A. Aleliūnienė; \$125 – Br. E. Gudinskas; \$110 – P. T. Pargauskas; \$100 – B. Lukošienė, Vl. Miceikos, A. J. Vieračiai, J. L. Vitai, J. E. Mačiūliai, J. V. Jocias, E. Vindašienė, A. Skodiene, F. L. Gurkliai, D. O. Šiurnas, L. Rutkauskas, S. Viliūnienė, A. N. Ivanauskai, E. Jakubienė, A. Kairys; \$60 – A. Martinkevičius, \$50 – V. B. Cvirks, V. Jakubickienė; \$25 – K. Simutienė.

D. Vindašienė

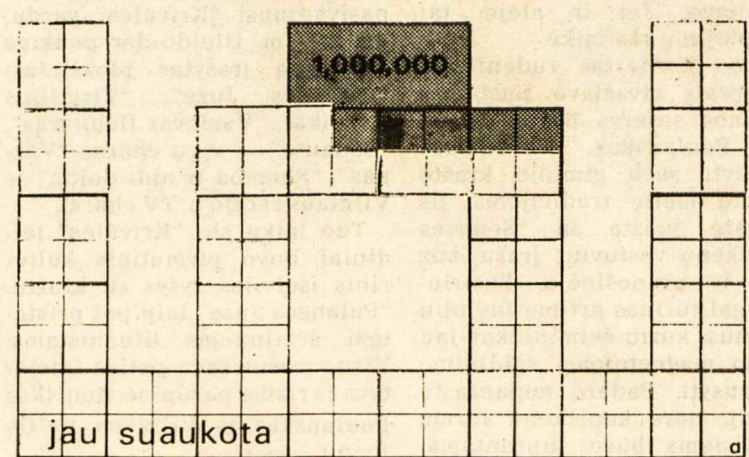
Calgary, Alberta

A.a. ADELE KAPIENE staug mirė atostogaudama Meksikoje, sulaukus 70 metų. Palaidota St. Mary's kapinėse šalia 1982 m. mirusio vyro Juozo Karpos. Laidotuves tvarkė dukra Shirley Lund su vyru.

Vellonė atvyko pas tėvus iš Lietuvos, Smilgių miestelio, Panevėžio apskr., prieš pat Antrąjį pasaulinį karą į Spirit River, šiaurinės Albertos vietovę. Ištekęs už J. Karpos, gyveno Thorsby, netoli Edmontono. Po karo nusipirko Corodation miestelyje viešbutį. Sekmingai tvarkydami viešbutį, rėmė Edmontono lietuvių namų statybą ir lietuvių bendruomenę. 1970 m. pardavė viešbutį ir apsigyveno Kalgario mieste. Greitai įsijungė į organizuotą lietuvių gyvenimą. Laimingą gyvenimą nutraukė 1982 m. vyro mirtis. Paskutinių metų žinios iš Lietuvos džiugino vieną Adelės gyvenimą.

Dukra palaidojo motiną laikydamosi lietuvių papročius. Kalgario lietuvių neteko asmens, visad pasirodusio padėti saviesiems. Gili užuojauta liksiai šeimai, gimėms ir artimiesiems. A.K.

MILIJONAS DOLERIŲ LIETUVAI

ar jau atidavei savo dalį?

Čekius rašyti: Kanados lietuvių bendruomenė – PLV Aukus siųsti: Pagalbos Lietuvai vajus (PLV), 1011 College Street, Toronto, Ontario M6H 1A8 Canada.

AMBER GLOBUS LTD. (GINTARAS)

2300 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6S 1P2 Tel. (416) 604-9750 • FAX (416) 604-9748

Nauja mūsų įstaiga rytų Toronte (Woodbine ir Queen) 1880 Queen St. E., Toronto (416) 698-3563 FAX (416) 694-2878.

Darbo valandos – antradienį ir ketvirtadienį nuo 2 v.p.p. – 8 v.v.

- SIUNTINIAI lėktuvu (air cargo) per 2-3 savaites. Mažiausias svoris 2 kg. Siuntiniai pristatomi tiesiai į namus (be Maskvos pašto patarnavimo).
- PERDUODAMI asmeniška Kanados ir JAV doleriai
- UŽSAKOMOS kelionės patogiuoju maršrutu į Baltijos ir kitas pasaulio šalis (Toronto – Ryga nuo \$900)
- SUTVARKOME iškvietus ir užpildome anketas norintiems važiuoti į Baltijos šalis, sveikatos draudimus
- PRISTATOMOS gėlės (vairiomis progomis)
- SKUBUS informacijos ar laisų persiuntimas FAX pagalba

PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS, SIUNTINIAI APDRAUSTI.

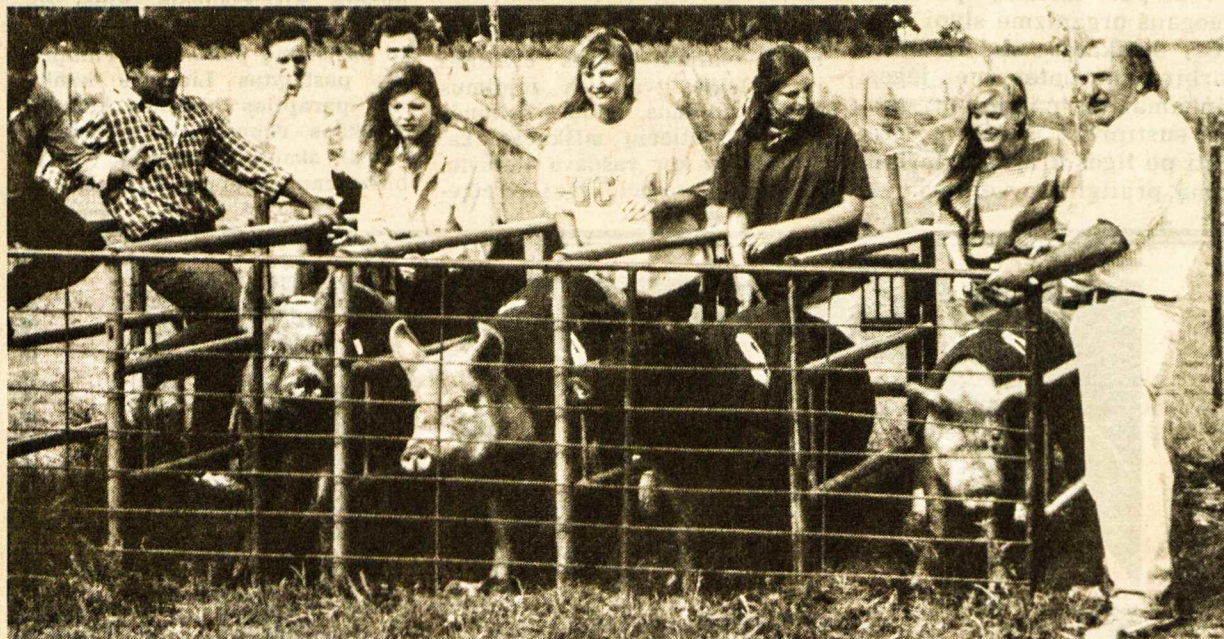
Pristatome įvairios sudėties maisto produktus:

siuntinys nr. 1	17 kg		\$95
siuntinys nr. 2	34 kg		\$145
siuntinys nr. 3	20 kg		\$160
siuntinys nr. 4	50 kg		\$170

Didelis pasirinkimas – prieinama kaina! Pristatome lengvas mašinas, sunkvežimius, traktorius, įvairias žemės ūkio ir statybos darbų technikos priemones bei įrankius ir statybines medžiagas.

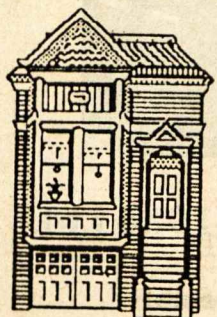
NAUJAS PATARNAVIMAS LAIVU. Neribojamas siuntinių dydis ir svoris. Reguliarus pristatymas per 60-90 dienų. \$6.50 už kubinę pėdą plius pristatymas.

Jums pageidaujant galime prisiųsti kainų sąrašą. Baltijos bendrovė Amber Globus Ltd. neturi jokio ryšio su Amber Globus United Trade Inc.

Kelionėje į Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą Pietų Amerikoje buvo ir įdomių pramogų. Šioje nuotraukoje – kaulių lenktynės. Iš kairės: ELYTĖ KAZLAITĖ (Bostonas), LYDIJA TOMPAUSKAITE (Los Angeles), ELINA GAIDIMAUŠKAITE (Buenos Aires), TINA PETRUSYTĖ (Los Angeles)

JAU DABAR PRIIMAM UŽSAKYMUS PAVASARIUI

KZR ROOFING

DENGIAME STOGUS
CHEMINIU BŪDU
NUVALOME NAMUS
NEMOKAMAS ĮVERTINIMAS
588-8783

KREIPTIS LIETUVIŲ AR ANGLŲ KALBA

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Paruodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreiptis į:

Angele Salvaitytė, B.A., pirkimo ir pardavimo atstovė. Ji mielai jums patars. Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640 namų tel. (705) 429-6428

Dešimtojoje Baltiečių laisvės lygos sausio 18 d. Los Angeles suorganizuotoje žymenų įteikimo šventėje buvo pagerbti Lietuvos ir Latvijos laisvės gynėjai, žuvę 1991 metais. Nuotraukoje iš kairės: lygos sekretorius Janis Braukis, Latvijos garbės konsulas Aivars Jerumanis, Estijos garbės konsulas Jaak Treiman, "Baltic Bulletin" redaktore Delytė Trotmanaitė ir buvęs lygos pirmininkas Avo Piirisild

Veidai ir šešėliai

Henriko Paulausko Lietuva kvėpuojančios nuotraukos gražiai pajavirina "TŽ" puslapius, o ilgamečio Vilniaus radijo ir TV pranešėjo, dabar Valstybinio muziejaus direktoriaus rašiniai išsiskiria kai kurių skaidrybių atsiliepimais. Į H.P. atsaką Elenijai sausio 21 d. atsilipti montrealietis Henrikas Nagys. Ir jis kalba kitų vardu, reikalaujamas, kad šis viešai atsiprašytų visus Montrealiu lietuvius, jau mirusį Tėv. J. Kubilių, SJ, ir jį patį. Mat po viešnaigį Montrealyje 1967 ir 1976 m. Lietuvon sugrįžęs H.P. viešai visus įžeidęs.

Iš poeto reikalauti matematinės logikos, kur rezultatas išvedamas susumavus visus plusus ir minusus, gal ir netiksli. Tačiau skaitytojai de-rėtų parodyti ir kitą H.P. veido pusę, nuo 1950 iki 1971 m. gyvenom Montrealyje ir visa šeima nevengė pasirodyti lietuvių kolonijoje. Pažinojo mus, žinojom ir mes visus užkulisius. Su tuo pačiu H.N. porą metų buvom lituanistinių kursų dėstytojai, o abu, turėdami vasarnamius Dainavoje, ne vieną stiklę "brendikės" bičiuliškai išlenkėm. Bet grįžkim prie Paulausko.

Kanadai švenčiant pirmąjį šimtmetį pasaulinės parodos EXPO '67 metu montrealietiai pirmą kartą po 22 metų sutiko gyvus žmones iš Lietuvos. Per šešis mėnesius pro Montreali praėjo gal 500 kraštiečių: keletas ansamblių, eilė solistų, valdžios, mokslo ir privačių asmenų. Dauguma vietos lietuvių visus nuosirdžiai priėmė, neprašydami partijos bilieto parodyti, nors buvo ir tokių kurie net meninius pasirodymus boikotavo. Jei ir atėjo, tai nuo plojimų susilaikė.

Mano iškviestas rudenio p Montreali atvažiavo pusbrolis (motinos seserys buvo) Henri-kas Paulauskas. Norėdamas parodyti savo gimtojo krašto žmonių meilę tradicijoms, jis atsivežė juostą su "Senovės kupiškėnų vestuvių" įrašų, kur pats ir pranešinėja. Susirinkom gal tuzinas artimų bičiulių į namus, kurių šeimininkas jau turėjo magnetofoną, vaidinimo paklausti. Padarė nepaprastą išpuilį, nors kupiškėnų termė ne visiems buvo suprantama. Tą sekmadienio popietę ir sutarėm, kad "Senovės kupiškėnų vestuves" reikia plačiau paskleisti. Bet kaip? Ne vienas neturėjom šioje srityje patir-ties.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal
susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus
ir vakarais

HALLING CONTRACTING (Estonian)

- Atnaujinimai – visų rūšių
- Koklinių plytelių (tile) įdėjimas
- Vandentiekio vamzdžių taisymas
- Dažymas
- Vėdinimo įvedimas
- Elektrinio šildymo taisymas

Tel. 762-9190 Lic. E 1044

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgos sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDA.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukos bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road,
Etobicoke, Ontario M9B 2L8

VYTAUTAS P. ZUBAS

Nežinau ką ir kaip H. P. įžeidė po savo 1976 m. vizito. Montreali palikom 1971 m. ir pusbrolių vėl sutikau tik 1989 m. Lietuvoje. Mūsų namuose ir svečiuose 1967 m. H.P. susitiko su daugeliu montrealiečių. Žinau, kad su keletu dar ir šiandieną ryšys nenutrūko. Jų tarpe buvo dvasiškų, redaktorių, bendruomenės veikėjų, intelektualų. Tėv. Kubilius tuo laiku Montrealyje negyveno. Jį pažinojau nuo pat 1950 m. Mažybinis Zubelio vardu sutikęs pasveikindavo. Paskutinį kartą pasikalbėjom gal metai prieš jo mirtį. Didelės erudicijos ir plačios širdies žmogus buvo ir esu tikras, kad niekam nebūtų pavėdęs už jo įžeidimus (jei tokie ir buvo) atpildą išreikšdami. Kaip dvasiškiškas žinojo, kad geros knygos moko ne tik tiesiogiai, duoklę atiduoti, bet ir pataria gudriam kaip žaltys būti.

Visiškai sutinku su H. P., kad labai patogiu buvo "myleti Lietuvą iš tolo". Lengva ir patosi sklidinoj Nagio eilėdarų už vandenyno vaikštinėjant Lietuvą "Neparduotą ir neišduotą / neužgintą neišmąnytą / ... kaip duonos plūtą kišenėje nešioti". Kraštiečiai šitoki liuksusą tik dabar gali sau leisti.

Iš D.P. stovyklų pakeliui į Australiją arabų pakrantes praplaukdamas Pulgis Andriušis rašė, kad šie nusikaltėlius ant nusmailinto mieto sodina. "Pačiam nesėdėjus sunku tokią padėtį įsivaizduoti" – samprotavo humoristas. Ką gi, ne visi apdovanoti lakia vaizduote ar atlaidžia širdimi. H. N. tai parodo Henriką Paulauską perikristijdamas žimaisku GENRIKU.

Laimė, kad Lietuvos vyriausybės žmonės sugeba atsakingus tarnautojus pasirinkti jų visus plusus ir minusus susumavę. Per "Lietuvos aidą" puslapius grupė žmonių protestavo prieš H.P., žmogaus "su tamsia ir nedora praeitimi", Lietuvos valstybinio muziejaus direktoriumi paskyrimą. Protestas nebuvo išklausytas. Ar tinka išeivijoje, patogiai amžių nugyvenus, juodinti žmones jų vietoje ne nesėdėjus?

GYDYTOJAS PATARIA

Neišsenkama jėgų versmė

DR. VYTAUTAS MEŠKA

Medicinos mokslui ir sveikatos apsaugai skiriamas didžiulis dėmesys. Nuolat daugėja gydytojų, statomos naujos ligoninės, sanatorijos, plečiami kurortai. Tačiau visame pasaulyje ir ligonių daugėja.

Vis labiau plinta širdies kraujagyslių sistemos ligos. Pasaulinės sveikatos apsaugos organizacijos duomenimis, ekonomiškai pažengusiose šalyse mirtingumas nuo širdies kraujagyslių ligų yra 50% – kas antros mirties priežastis yra širdies infarktas ar galvos smegenų kraujotakos sutrikimas. Nuo išeminės širdies ligos miršta daugiau jaunų vyrų, turinčių 35-44 metus. Anksčiau dėl šios ligos daugiau mirdavo miesto gyventojai, o dabar šis skirtumas tarp miesto ir kaimo gyventojų išnyko. Tai siejama su didėjančia psichine ir emocine įtampa, padažnėjusiais psichologiniais konfliktais, laikotakiu ir pan.

Moksliniai tyrimai įrodo, kad širdies kraujagyslių sistemos ligoms atsirasti įtakos turi vadinamieji rizikos veiksniai: judesio stoka – pasyvus gyvenimo būdas, nesaikingas rūkymas, nutukimas, kasdieninis nervinimas.

Vienas svarbiausių rizikos veiksnių yra judesio stoka. Akademiko A. Bergo tyrimų duomenimis, XIX š. 94% visos Žemės rutulio energijos teikdavo žmonių ir naminių gyvulių raumenų veikla. Šiandien raumenys teikia tik 1% energijos. Aišku, tai didžiulis žmogijos laimėjimas, išsivadavęs mus nuo alinančio darbo. Tačiau lazda turi du galus – darbų mechanizavimas ir automatizavimas prirakino mus prie kėdės ir išjungė aktyvią raumenų veiklą.

Skeleto raumenys sudaro 40% visos kūno masės. Sisteminga raumenų treniruotė sukelia teigiamus organizmo fiziologinių sistemų poslinkius. Nuo minėtų širdies kraujagyslių ligų fiziškai aktyvūs žmonės miršta 3 kartus rečiau negu fiziškai pasyvūs. Sisteminga raumenų treniruotė sukelia aterosklerozės procesą, apsaugo nuo išeminės ligos, padidina darbingumą ir prailgina amžių.

Sisteminga skeleto raumenų treniruotė (pasivaikščiojimai, bėgiojimas, sportiniai žaidimai, gimnastikos pratimai) pagausina širdies raumens skaidulas. Dėl to padidėja širdies raumens masė, sustiprėja širdies susitraukimų jėga, širdis geriau sugeba prisitaikyti prie sunkesnio darbo. Be to, širdies susitraukimai tampa ne tik stipresni, bet ir ekonomiškėsi, nes tarpai tarp širdies susitraukimų pailgėja, taigi širdis poilsui turi daugiau laiko. Todėl treniruotų žmonių pulsas yra lėtesnis. Dėl stip-

resnių širdies susitraukimų padidėja kiekis kraujo, pratekančio pro patį širdies raumenį, kitus vidaus organus, smegenis. Dėl sustiprėjusios kraujotakos į šuos organus bei skeleto raumenų sistemą kraujas atneša daugiau deguonies ir maisto medžiagų, greičiau pašalina medžiagų apykaitos procese susidariusius kenksmingus biocheminius junginius. Treniruoto žmogaus pulsas ir arterinis kraujospūdis po sunkaus fizinio arba protinio darbo greičiau tampa normalus.

Raumenų treniruotė pagerina ir kvėpavimo sistemos veiklą: sustiprina kvėpavimo organų raumenų jėgą, vysto krūtinės ląstos ir diafragmos paslankumą, padidina plaučių tūrį ir jų ventilaciją. Audiniai daugiau įsivagina deguonies ir greičiau išskiria anglies dvideginį.

Didžiulį poveikį raumenų aktyvumas turi virškinimo sistemai. Raumenų veikla sustiprina skrandžio sekrecinę ir motorinę funkcijas, pagerina tulžies išsiskyrimą ir nutekėjimą, jos fizinės sąvabės ir cheminės sudėties, taip pat kasos ir žarnyno veiklą.

Ypatingą įtaką fizinė veikla turi medžiagų apykaitai. Raumenų treniruotė pagerina medžiagų apykaitos procesus, suaktyvina fermentacines sistemas. Tai ypač svarbu gydant nutukimą. Pusvalandžio trukmės engvas bėgiojimas tris kartus per savaitę per du mėnesius pagyvenusiems asmenims sumažina kūno svorį 4-5 kg. Nutukusių vaikų, kurie atlikdavo fizinis pratimus ir vidutinio krūvio pasivaikščiojimus, kūno svoris sumažėdavo 6 kg.

Ištvėrmės treniruotė pagerina raumenų kraujotaką, dėl to sumažėja riebalų kaupimasis. Be to, treniruoti raumenys atsparesni nuovargiui.

Sisteminga skeleto raumenų treniruotė pagerina centrinės nervų sistemos neurodinaminis procesus, gausias neuroreguliacines funkcijas, endokrininių liaukų aktyvumą. Dėl to pagerėja savijauta, atsiranda žvali nuotaika, energijos antplūdis, išnyksta arba sumažėja neurozinio pobūdžio simptomai, pavyzdžiui, nemiga, galvos skausmai, psichomocinė įtampa. Taip pat sumažėja egocentrinė motyvacija ir susijęs su ja nerimas, kurie yra didelė kliūtis normaliai kūrybinei veiklai. Po fizinio pratimų padidėja organizmo neurovegetacinis ir imunobiologinis reaktyvumas, organizmas tampa atsparesnis įvairiems žalingiems aplinkos veiksniams.

Trumpai tariant, pačiame žmogaus organizme slypi stiprios sveikatos ir didžiulio darbingumo potencialinės jėgos. Tinkamai jas naudojant, galima sustiprinti sveikatą, grąžinti po ligos prarastą darbingumą, prailginti gyvenimą.

Skautų žiemos iškylėje Toronto DLK Mindaugo draugovės dalyviai: Tomas Skrinskas, Paulius Dalydė, Gintas Neimanas, Povilas Leknickas, Arūnas Radtke, Linas Ruslys, Darius Sonda; vadovai – ps. fil. Mindaugas Leknickas, Kanados rajono vadeiva s. Romas Otto – žiemos iškylų specialistas

Nuotr. s.fil. dr. A. Dailydės

Skrajojantis kapelionas neužmirštas

Prisimenant skautininką a.a. kunigą STASĮ KULBĮ, SJ, turintį dvejus kapus

1992 m. vasario 10 d. sueina šešeri metai, kai šį pasaulį paliko mūsų mylimas skautininkas kun. Stasys Kulbis, SJ, sulaukęs 76 metus.

Velionis gimė Molėtuose, Utenos aps. Baigęs vidurinę mokyklą, 1930 m. tėvų patariamais, įstojo į jėzuitų vienuolyną. 1933 m. buvo išsiųstas į Pulach'o kolegiją Vokietijoje filosofijos studijoms. 1939 m. nuvyko į Lijono universitetą Prancūzijoje teologijos studijoms, o 1942 m. gegužės mėn. Lijono kardinolas jam suteikė kunigo šventimus.

Tapęs kunigu, norėjo grįžti į savo tėvynę, tačiau, karo audroms liepsnojam, liko Prancūzijoje ir nuo 1944 m. gyveno Paryžiuje. 1946 m. atvyko į Kanadą ir apsigyveno Montrealyje pas jėzuitus. Prasidėjus 1946-47 m. emigracijai, Kanadon ėmė plaukti šimtai jaunų vyrų ir moterų iš Vokietijos, Danijos ir kitur. Vieni dirbo miškuose, kiti kasyklose, prie geležinkelio. Moterys plūso namų ruošos darbuose. Išsisklaidė lietuviai po visą Kanadą, neturėdami dvasinio bei religinio aptarnavimo.

A.a. kun. STASYS KULBIS, SJ

1985 m. i "Romuvos" vasaros stovyklą kun. St. Kulbis atvyko jau blogai jausdamasis. Po keturių dienų turėjo išvykti. Tai buvo paskutinė jo numylėta "Romuvos" stovykla. Atsisveikino ir išvyko į nuolatinę gyvenvietę Montrealyje. Dar labiau pablogėjus sveikatai, buvo paguldytas "Royal Victoria" ligoninėje gydytis. Tačiau liga sunkėjo, ir gerasis Dievulis pasiėmė savo tarną pas save. 1986 m. vasario 10 d. po koncertinių Mišių iš Aušros Vartų šventovės, dalyvaudant daugybei parapijiečių, buvo išlydėtas į Šv. Kazimiero kapines Čikagoje.

Antrasis kapas jo vardu, kurio jis pats pasirūpino, yra Šv. Jono kapinėse Anapilio sodijoje Mississaugoje. Buvo surinkta aukų iš skautų-tių ir kitų jo pažįstamų paminklų. Paminklas pastatytas Lietuvos kankinių parapijos klebono kun. J. Staškaus rūpesčiu. Čia lankosi ne tik skautai-ės, bet ir visi jo buvę draugai bei pažįstami. M.

The J. B. MARLATT Funeral Home, (1985 Ltd.)

615 Main Street East
HAMILTON, Ontario
Telefonas: 528-6303

195 King Street West
DUNDAS, Ontario
Telefonas: 627-7459

Laidotuvių namai
ir koplyčia

A+A ALFONSUI BALNIUI

mirus,

žmoną VANDĄ, sūnų RIČARDĄ, seseris – BRONĘ SAPIJONIENĘ ir GENĘ KUCHALSKIENĘ bei visus gimines ir artimuosius nuosirdžiai užjaučiame bei kartu liūdime –

Birutė ir Zigas Romeikos

A+A ALFONSUI BALNIUI

mirus,

žmoną VANDĄ, sūnų RIČARDĄ, seseris – GENĘ KUCHALSKIENĘ, BRONĘ SAPIJONIENĘ ir kitus artimuosius nuosirdžiai užjaučia –

Toronto lietuvių golfo klubas

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

ALFONSAS NAKAS

Pirmo puslapio metriką pažymėta, jog tai Nr. 26, 1991, įsteigtas 1889, leidžia Varpininkų filisterių draugija, redaguoja Antanas Kučys, administruoja Elena Rūkienė. Surašyta 10 šio nr. bendradarbių, įskaitant patį redaktorių, kuris ir prirašė daugiau sia.

Klaidina žiojinti prarata tarp 1991 ir 1889. Negi tik 26 numeriai per 102 metus? Žurnalo kelią seką ir daugelį numerių apžvelgęs, drįstu patikslinti, kad 26 tai skaičius išleisti pokaryje Amerikoje. Ir vargu ar suklysiu teigdamas, kad visus juos suredagavo Antanas Kučys, kaip visus "Metmenis" suredagavo Vytautas Kavolis. Ir vieno, ir kito atlikta milžiniškas darbas. Tiesa, paskutiniai trys mano rankose turimi "Varpo" numeriai storesni, po daugiau kaip 200 psl. (sukaktuvinis 1989-jų net 264 puslapių), kai šiame "tik" 160. Bet tai vis tiek imponuojanti knyga.

Prieš turinį apžvelgiant dar primintina, kad daugumos autorių rašyta bolševizmo imperijai nesubyrėjus ir Lietuvai nepriklausomybės dar neturint, tad kai kurių postringavimai tapę bereikšmiai. Stebiuosi, kad rudenį pasirodžiusiam leidiniui net redaktorius nebespėjo įdėti paaiškinimo. Pasinaudodamas tituliniam pirmo puslapyje alfabeto tvarka autorių surašymu, aš alfabeto tvarką juos ir apžvelgsiu.

Jono Daugėlės sklandus ir logiškas rašinys "Mums reikia suderintos politinės veiklos" yra vienas labiausiai pasenusių. Autorius bara PLB vadovus už politinės veiklos nederinimą su VLIKo veikla, o VLIKo štai nebėra, ir jis neberekalingas. Labai mažai politikos bereikia PLB. Nors jos veiklos akiračiai prasipletę, politiką pasaulyje jau kurs Lietuvos ambasados. Kitame straipsnyje J. Daugėla dar įvertina kaip pokalbinkas, bet tai tik trupiniai. Jo parašytos "Lietuvio žurnalisto" ir "Naujosios vilties" recenzijos.

Algirdas Gustaitis pasireiškia dviem rašiniais: "Mitologijos reikšmė archeologijai" ir pokalbiu su Kauno lenkaite, literatūros profesore, Adomo Mickevičiaus raštų vertėja ir anglų kalbą, Irena Pogolžeskyte-Suboszowski. Pirmajame rašinyje daug mitologijos, tik ne A. Gustaičio, o J. Greimo, M. Gimbutienės, V. Bagdanavičiaus ir kitų, o archeologijai — tik paskutinis sakinyss... Pokalbis apie A. Mickevičiaus kūrybą gyvas ir įdomus.

Leona Korkutienė žurnalą išpuosuli keturiais eilėraščių ir subeletristinta apybraiža apie dr. Jono Basanavičiaus gyvenimo tarpinį nuo gimimo iki žmonos mirties. Eilėraščiai įdomūs, trys trumpieji filosofiški, skatinantys susimąstyti. Stebiuosi, kad jie neįtraukti į turinio rodyklę. Patraukliai subeletristintas ir Basanavičius.

Antanas Kučys? Kol kas nušaliai palikus nepasirašytą "Suartėjame", sustojam prie jo 13 puslapių fragmento iš rašomos knygos "Vileišiai". Tai jau kelintas (ar kelio liktas?) tęsinys, įvairiais pavadinimais. Šį kartą pirmo ministerių kabineto pristatymas, A. Voldemaro charakteristika, ilga J. Vileišio kalba, iškeliamas M. Slezevičiaus sumanymas, taurumas (nenori būti diktatoriumi, kad ir sunkiausiu valstybei metu!). Trumpu rašiniu prisimenamas Jono Bretkūno Šv. Rašto vertimas, pateikiama pora faksimilių rankraščių bei mašinraščių.

Gražiai paminimas dail. Bronius Murinas jo 85-to gimtadienio ir mirties penkmečio proga. Nekrologinė užuomina apie Br. Kviklį (su nuotrauka). Didesnė recenzija adv. Povilo Žumbakio bei kitų teisininkų knygos "Lithuanian Independence" (labiausiai ryškinamos advokatų Lawry Wyman bei William Hough III kalbos "Chicago University" klube). Keletas nepasirašytų trumpų knygų bei žurnalų apžvalgų. Žodžių, redaktorių užpildes ir visas spragas.

Viktoro Kutorgos str. "Šimtas 'Varpo' dūžių", rašytas 1990

m. Vilniuje atsteigtose "Lietuvos žiniose", prisimena "Varpo" 100 m. sukaktį.

Rimanto Lazdyno str. "Lietuvos dvasia" — irgi perspaudinamas iš "Lietuvos žinių". Primena daugelį kultūrinių vertybių sunaikinusių okupaciją, bet džiaugiasi, kad Sąjūdis pasakė "gana". Rašo pakiliai ir įtikinančiai, tik... pavėluotai, nes pakartotinai minimos Sov. Sąjungos nebėra. Vytenio Merkio "Žmogus iš nuotraukos" (perspausd. iš Vilniaus "Politikos" žurnalo) — kruvinąjo sekmadienio vaizdelis. Tikras žurnalistas perlas! Reportažas, kuriame daugiau veiksmo tarp eilučių, nutylėjimuose, negu pasakytuose žodžiuose.

Algirdas Statkevičius filosofine šešių psl. apybraiža (essay) išryškina, išgarbina Vinco Kudirkos sukurtą Lietuvos himną ("Mums himnas nurodo kelią"), ypač iškeldamas žodžius "Tegu tavo vaikai eina vien takais dorybės".

Vytautas Šliūpas klausia, kuris Jonas buvo tikrasis "Aušros" laikraščio pradininkas: Basanavičius ar Šliūpas? Paremamas jų amžininkų ir bendradarbių žodžių ar raštų citatomis, skaitytoja įtikina, jog jo tėvas dr. Jonas Šliūpas buvo "Aušros" steigėjas ir didžiausias jos ramstis.

Dr. Vincas Vyčinas skverbiasi į mitologinės matriarchato palikuonės Žaltės-Zilvinės pasaulį per Salomėjos Nėries poemą "Eglė, žalčių karalienė". Šešiolikos puslapių studija parašyta visiems suprantamu stiliumi, nors ji anaipol nelengvo turinio, bet mąstyti skatinantis mokslinis darbas.

Dar truputis apie redaktoriaus įžanginį str. "Suartėjame". Jis irgi rašytas "penkios minutės prieš dykylą" laikui, prieš pat Sov. S-gai subyrant ir žurnalui išeinant nebespėtas kuo kitu pakeisti. O gal ir sąmoningai paliktas, nes rašoma po 1990 m. kovo 11-tosios ir 1991 sausio 12-13. Autorius teigia: "Baigėsi per išitus dešimtmečius tęsusi ir mūsų skaldžiusieji nesutarimai dėl taip vadinamos 'veidu' ir 'Lietuva' akcijos". Toliau įtaigaujama, kad ryšiai buvę tik per KGB, kad per dešimtmečius tauta mažai pažino išeiviją ir atvirkščiai. "Veidu" ir "Lietuva" redaktorių prisimena ir darydamas įžangą R. Lazdyno straipsniui. Aišku, kad "Veidu" ir "Lietuva" akmuo dedamas ir "Akiračių" pašto dėžele, kai tikrasis adresatas buvo garbingas socialdemokratų vadas, Nepriklausomybės akto signataras Steponas Kaminskas-Kairys. Tai viena. Antra, kagebistams daugiau pasitarinavo ne ryšius mezgę liaudininkų "frontininkai" santariečiai

KLAUSYMAS

Laikas eina tolyn,
sensta mūsų veidai,
krinto žemėn juodoni
subyrėję žiedai...

Kas užgrydis žaizdas
tremtinių širdyse?
Kas atlygis skriaudas
ateities kartose?

Kas parves mus namo,
į tėvynės rankas?
Pasakykite man,
Pasakykite kas?

Eilėraštis ir nuotrauka ROMUALDO KISIELIAUS

"Liaudies ansamblis" Vilniuje 1941 metais. Viduryje — vadovas J. ŠVEDAS, dešinėje — A. MIKULSKIS, kairėje — O. MIKULSKIENĖ. Vėliau šis vienetas pasivadino "Lietuvos" ansambliu

Išeivijos ansambliai

Pirmieji pokario meniniai vienetai, įkvėpti vilniško "Liaudies ansamblio" ir "Lietuvos"

Tautinis ansamblis

Lietuviai turi gerą būdo sąvybę — nepasimesti, nedejuoti sunkiose gyvenimo sąlygose. Tokios išvados priėjau skaitydamas Sibiro tremtinių atsiminimus, stebėdamas jų gyvenimą nuotraukose ir t.t. Tą patį galėčiau pasakyti ir apie išeivius, kurie, praradę savo Tėvynę, profesijas, turtą, atsidūrę svetimam krašte, nepasimetę, nekritę ir pesimizmą, bet stengėsi gyventi ne vien šia diena, o ryžtingai žvelgti į rytą.

Po II D. karo atsiradę karo sunaikintoje Vokietijoje, lietuviai spietėsi į didesnes išeivietinių stovyklas ir stengėsi čia sukurti mažą tėvynę už Lietuvos ribų. Nė viena diena nebuvo praleista veltui, ir visų pasamoneje buvo viena mintis — išlikti lietuviais ir tokiais išauginti savo vaikus. Niekas nežinojo, kiek laiko teks gyventi Vokietijoje ir kokia bus ateitis. Tuojau pradėjo organizuoti mokyklas, gimnazijas, amatų mokyklas ir kita. Steigėsi chorai, tautinių

(krikdėmų-frontininkų analogija), o Čikagos reorgai, emė šmeižti į Lietuvą kalbos pamokyti ir tėvynės oru pakvėplyti vykstantiems jaunuolius, plytomis apmėtyti dainininkus iš Lietuvos, Lietuvai vežančius mokslo žinias išeivijos mokslininkus (prof. Jono Kuprionio atvejais) ir t.t. Tad kažin kas daugiau turi muštis į krūtinę? Ir trečia, šiuos priekaitavimus gerb. "Varpo" redaktoriui rašydamas tik... šypsausi, nes, aciu Viešpačiui, aciu didžiajam stebuklui, visos ekstremistinės akcijos ir reakcijos dabar eina į archyvus. Tikrai, beliko tik vienas su-ar-tė-ji-mo kelias.

Jau 1945 m. Tautinis ansamblis pastatė G. Veličkos "Joninės — atsisveikinimą", o 1946 m. pradžioje — "Nemunas žydi". 1946 m. gale ansamblis persikėlė į Selligenstadtą. Čia 1947 m. pastatė "Žmonės prie vieškelio". Prasidėjus emigracijai į tolimus kraštus, ansamblis nepajėgė išvykti kartu į vieną kraštą ir buvo priverstas 1949 m. likviduoti. St. Sodeika ir G. Velička išvyko į Vokietijos Hanau ir prisijungė prie ten jau veikiančio "Dainavos" ansamblio. Kiti ansamblio nariai emigravo pavieniui daugiausia į JAV.

Per ketverius veiklos metus ansamblis surengė per 500 koncertų, pasirodymų, aplankė daugelį lietuvių stovyklų, koncertavo amerikiečių, prancūzų ir anglų kariams. Nors visi pasirodymai vyko lietuvių kalba, bet giedra nuotaika, smagūs šokiai ir skambios dainos patiko visiems. Ansamblis ne tik kėlė lietuvių nuotaiką, bet ir gražiai parodė svetimaučiams lietuvių kaip kultūringą tautą.

"Dainavos" ansamblis

1945 m. Hanau lietuvių stovykloje veikė chorai ir tautinių šokių grupė. Dažnai jie su-

sijungdavo bendram pasirodymui. 1946 m. E. Daniliūno pastangomis sudarytas bendras kolektyvas, su beveik 100 žmonių. Jam duotas vardas — "Dainava". Choriui dirigavo Bronius Jonušas, o tautinių šokių grupei vadovavo L. Valiukaitė.

"Dainava" greitai savo repertuare turėjo per šimtą dainų, daugiausia lietuvių kompozitorių. Ansamblis taip pat važinėjo po Vokietijoje esančius lietuvių stovyklas, koncertavo anglų ir amerikiečių kariams bei kitai svetimaučių publikai. Taip pat turėjo lietuviškų giesmių repertuarą ir daugelį kartų įvairiomis progomis giedoję šventovėse. Ansamblis susidėjo iš choro, šokių grupės, liaudies instrumentų orkestro ir vaidintojų būrelio. "Dainava" taip pat įdainavo keletą plokštelių Frankfurto ir Briuselio radiofonams. Prasidėjusi emigracija į kitus kraštus sukrudė ir "Dainavos" darbą.

1949 m. ansamblio vadovybė perėmė St. Sodeika ir G. Velička. Buvo suvaidinti kaimo buities vaizdeliai — "Vestuvės be piršlybų" ir J. Krūmino "Pabaigtuvės". Ansamblis buvo perkeltas į Kempeną, bet neilgai čia dirbo, nes ir vėl emigracija pradėjo retinti ansamblių gretas. Tačiau "Dainavai" pasisekė 1950 m. su pačiu ansamblio branduoliu ir vadovybe (St. Sodeika ir G. Velička) įsikurti Čikagoje, kur ansamblio veikia ir dabar, nuolat papildomas naujais nariais.

Čikagoje ansamblio veidas pamažu keitėsi. Savo repertuare turėjo daug religinių giesmių ir dažnai giedodavo šventovėse. Taip pat atnaujino G. Veličkos kaimo vaizdelį "Nemunas žydi" ir M. Petrausko "Šienapjūtę". Prie ansamblio prisijungė B. Pakštas ir vėl sėkmingai kurį laiką vadovavo liaudies instrumentų orkestrui.

Po kiek laiko G. Velička išvyko į Kaliforniją (kur 1962 m. pakirstas vėžio ligos, mirė). Vaidybinė "Dainavos" ansamblio dalis susilpnėjo. Taip pat silpnėjo ir liaudies instrumentų orkestras bei tautiniai šokiai. "Dainava" pradėjo statyti operetes ir pan. Jeigu yra reikalus, savo pastatymams pasikviečia kurią nors Čikagos tautinių šokių grupę. Stipriausia "Dainavos" ansamblio dalis yra mišrus choras, kurio repertuare — lietuvių kompozitorių dainos ir giesmės. "Dainava" yra stiprus vienetas su gražia praeitimi.

(Bus daugiau)

Atsiūsta paminėti

Aurelija Akstinienė, CARITAS NUNQUAM EXCIDIT. Albuminio formato biografinio pobūdžio leidinys apie vyskupą Antaną Deksnį, gausiai iliustruotas nuotraukomis. Išleistas Vilniuje 1991 m. 5000 egz. tiražu. Spausdino valstybinė įmonė "Spauda". Leidinio pradžioje ties vyskupą A. Deksnio nuotrauka kun. Juozo Varno žodžiais: "Žmonės, kaip dangaus žvaigždės, šviečia nevienuodai. Kai kurie šviečia daugiau už kitus — teisingumu, gerumu, išmintimi ir meile. Prie jų skiriu vyskupą Antaną Deksnį". Lotyniškai leidinio pavadinimas — "Meilė niekad nesibaigia" (šv. Paulius). Tai įrašas vyskupą A. Deksnio

vyskupiškioje emblemoje. Iš patiektų datų matyti, kad jis 1991 m. sulaukė 85 metų amžiaus.

MEDICINA. Amerikos lietuvių gydytojų sąjungos žurnalas. Nr. 2 (77) 1991. Redaktorius: Vaclovas Šaulius, MD. Spaudė M. Morkūno spaustuve Čikagoje.

ANNABERGO LAPELIS, 1991 m. 22 nr. Leidėjas — Pabaltiečių krikščionių studentų sąjungos lietuvių sekcija (Annabergo str. 400, 53 Bonn 2, Germany). Redaktoriai — Artūras Hermanas, Annemarie Lepa, Elena Lepa. Straipsniai lietuvių ir vokiečių kalbomis apie Lietuvą, lietuvių veiklą Vokietijoje, lietuvių-vokiečių santykius, atsiminimai.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Punsko lietuvių kultūros namų kaimiška kapela "Klumpė" šiemet specialiais koncertais paminėjo savo veiklos sidabrinę sukaktį. Dvidešimt penkerių metų laikotarpyje "Klumpė" vadovavo J. Kalesinskas, Antanas Šliaužys, Algirdas Jonas Vaina, Valdas Ramanauskas, iš Klaipėdos atvykę muzikai Bronius Mūras ir Vytautas Babaliauskas.

Tradicija žada tapti JAV lietuvių fondo rengiami Lietuvos operos solistų koncertai. Jais rūpinasi fondo renginių vadovė Marija Remienė, šiemetiniams koncertams pakvietusi soprana Ireną Milkevičiūtę, bosą Vacį Daunorą ir pianistą Robertą Bekionį. Koncertai numatyti: kovo 1 d. — Detrote, kovo 8 d. — Klivlande, kovo 15 d. — Čikagoje, kovo 21 d. — Niujorke, kovo 28 d. — Baltimorėje, balandžio 2 d. — St. Petersburge, balandžio 5 d. — Los Angeles. Platus JAV lietuvių fondo narių bei rėmėjų tinklas svečių iš Vilniaus koncertus leidžia surengti įvairiose JAV lietuvių kolonijose.

Kun. William Wolcovich-Valkavičius, JAV lietuvis, gimęs 1929 m. birželio 29 d. Hudsone, rašo lietuvių katalikų parapijų istoriją, turėsią tris tomus. Skaitytojus jau pasiekė jo angliskai parašytas pirmasis tomas — Lithuanian Religious Life in America: A Compendium of 150 Roman Catholic Parishes and Institutions. Vol. 1: Eastern United States. Įvadą yra parašęs Wisconsin universiteto istorijos fakulteto prof. Victor Greene. Pirmąjį šio didelio veikalo tomą sudaro santraukinė apžvalga 150 lietuvių katalikų parapijų bei institucijų JAV Rytuose. Beveik 700 puslapių knygoje, turinčioje kietus viršelius, yra daug kryžių, šventovių vidaus ir išorės nuotraukų. Pirmasis tomas su atsiuntimu iki 1992 m. balandžio 30 d. kainuos \$79.50 JAV, po šios datos — \$89.50 JAV. Čekius prašoma rašyti ir siųsti šiuo adresu: Lithuanian Parish History Project, 1 Bert Drive, W. Bridgewater, MA 02379-9970, U.S.A. Tel. 1-800-344-4501.

Kultūros židinio Bruklne valdyba 1991 m. lapkričio 16 d. Niujorko lietuviams surengė dviejų dailininkų darbų parodą: Marijos Žukauskienės — tapybos kūrinių ir Giedrės Kulpienės — gintaro bei sidabro dirbinių. Parodos atidarymas buvo pradėtas Kultūros židinio valdybos pirm. Antano Mičiulio tartu žodžiu, paprašiusiu Paulių Jurkų dalyvių supažindinti su poetu Kornelijumi Plateliu, kuris taipgi yra Lietuvos kultūros ir švietimo ministerio Dariaus Kuolio pavaduotojas. Svečias iš Vilniaus skaitė šiai progai tinkantį savo eilėraštį. Dail. M. Žukauskienė taip pat skaitė vieną lietuvių sukurtą fejletoną. Parodai ji buvo sutelkusi beveik tris dešimtis gamtovaizdžių, kuriuos mieliai perka jos parodas lankantys Niujorko lietuviai. Parodos atidaryme nedalyvavo įdomių sidabrinių bei gintarinių papuošalų sukūręs G. Kulpienė, tada viešėjusi Meksikoje.

Lietuviškų dainų rinkinius papildė pernai Klivlando "Audio Recording" studijoje įrašyta sol. Irenos Grigaliūnaitės, lyrinio soprano, kasėtė. Dainavimą ji yra studijavusi Klivlando muzikos institute pas prof. George Vassos, nuo 1956 m. dainavusi su Alfonso Mikulskio įsteigtu ir vadovaujamu M. K. Čiurlionio ansambliu, nuo 1973 m. — su Klivlando vyrų oktetu, kurį 1959 m. įsteigė jo vadovas Rytas Babickas. Sol. I. Grigaliūnaitė su fortepijonine Gedimino Purlio ir Sharon Reum smuiko palyda kasėtinį įdainavo dykila lietuvių kompozitorių originalių ar jų harmonizuotų liaudies dainų. Jų sąrašą sudaro: 1. Giedros Gudauskienės — "Daug pavasarių", 2. Broniaus Budriūno — "Kažkur toli" iš operetės "Sidabrinė diena", 3. Leonard Simučio — "Palikta šalis", 4. Onos Metrikienės — "Beržui berželiui", 5. Gedimino Purlio — "Tu man brangi", 6. Juozo Žilėvičiaus — "Močiute širdelė", 7. G. Purlio — "Ilgesys", 8. G. Purlio — "Palaiminki mane", 9. Antano Vanagaičio — "Aš bijau pasakyti", 10. Viktoro Kuprevičiaus — "Lopšinė", 11. Stasio Gailevičiaus — "Rudens tango", 12. G. Gudauskienės — "Jaunystė". Kasėtę galima gauti atsiuntus \$10 JAV vertės čekį šiuo adresu: I. Grigaliūnas, 998 S.O.M. Center Rd., Mayfield Village, OH 44113, U.S.A.

Rokiškio kraštotyros muziejus surengė tautodailininkų L. Kavaliauskienės, J. Kišūno, A. Kiaugos, K. Pupienienės, J. Sapienienės, J. Sarkauskienės ir R. Žaliuko darbų parodą. Jos lankytojų laukė jų lovatiesės, juostos, mežginiai, drožiniai ir tapybos kūrniai.

Naujausiems tautosakos tyrinėjimams aptarti buvo skirta Lietuvių literatūros ir tautosakos institute Vilniuje surengta konferencija. Jon buvo pakviesti ir mokytojai lituanistai, renkantys savo krašto žodinę kūrą, besirūpinantys jos dėstymu ir garsinimu mokykloje. Konferencijoje skaityti pranešimai dalyvių supažindino su Lietuvos sričių liaudies dainų, sakmių, pasakų savitumais, net ir pasakos tradicija viename kaime. Nebuvo užmiršta ir Mažosios Lietuvos liaudies kūryba. Pranešimus numatoma išleisti atskiru leidiniu.

Vydnas 1933-44 m. gyveno Klauzijaus gatvėje Tilžėje. Dabar ji yra pavadinta Lenino gatve, o Tilžė — Sovetskui. Prieš keletą metų prie Vydnų gyvento namo buvo pritvirtinta memorialinė lenta, o dabar jame norima įrengti jo atminimui skirtą muziejų. Namo atnaujinimo bei jo pritaikymo muziejui projektą yra paruošusi architektė Janina Naujalienė. Lietuvos specialistų surengtame projekte aptariame dalyvavo ir Sovietų vyr. architektas Nikolajus Riabovas. Jis pritarė projektui ir sutiko Klauzijaus gatvę parūpinti saugomos zonos teises. Pastatą remontuos specialistai iš Klaipėdos, o lėšomis prisidės ir Sovietų vadovai. Vydnų muziejų norima atidaryti 1993 m. minint jo 125-tąsias gimimo metines.

Vincas Mykolaitis-Putinas gimė 1893 m. sausio 6 d. Pilotiškėje, dabartiniame Prienų rajone. Jo šimtųjų gimimo metinių minėjimais jau rūpinasi nepriklausomybės atgavusioje Lietuvoje sudarytas specialios komitetas, vadovaujamas kultūros ir švietimo ministerio Dariaus Kuolio. Iki 1993 m. sausio mėnesio tikimasi išleisti šešių V. Mykolaičio-Putino "Raštų" tomus, būsimos moksline konferencijos medžiagą ir perfotografuotą 1927 m. poezijos rinkinį "Tarp dviejų aušrų". Komisija, įamžindama V. Mykolaičio-Putino atminimą, taipgi nutarė pastatyti paminklus Vilniuje ir Marijampolėje, pagal pirmąjį projektą pervažyti jo antkapinį paminklą Vilniaus Rasų kapinėse, pakeisti memorialinę lentą Vilniuje prie jo gyvento namo, sukurti dokumentinio pobūdžio biografinę vaizdažustę, surengti jo draminių kūrinių ir poezijos spektaklių Lietuvos teatruose. Mokykloms bus išleistas V. Mykolaičio-Putino portretas ir jo nuotraukų rinkinys. Sukakties metinių išvakarėse taipgi pasirodys jubliejinis plakatas, vokas ir pašto ženklas.

Prieš Kalėdas pasibaigė Dailės rūmuose Vilniuje surengta Baltijos šalių jaunųjų dailininkų darbų paroda. Lietuvos dailininkų sąjungos iniciatyva ji pirmą kartą buvo surengta 1979 m. ir dabar rengiama kas treji metai. Pernykštė paroda išsiskyrė iš kitų. Mat Lietuva, Latvija ir Estija, atgavusios nepriklausomybę, dabar galėjo įgyvendinti ilgus metus puoselėtą svajonę — parodon pakviesti visų su Baltijos jūra susijusių šalių jaunuosius dailininkus. Be lietuvių, latvių ir estų, jūn pirmąsyk įsijungė ir rusų, suomių, švedų, danų, vokiečių, lenkų bei norvegų ir islandų dailininkai. Parodos rengėjai pageidavo, kad jai skirti jaunųjų dailininkų kūrniai labiau atspindėtų dabartinės dailės naujumą, jos kūrėjų dėsni naujais siekiamais, jaunatviškai dvasiais. Parodos premijos buvo paskirtos ir diplomai įteikti originaliausiems, netikėčiausias idėjas pasiūliusiems dailininkams. Laimėtojai tapo Sumok U iš Vokietijos, suomis Jari Juvonenas ir lietuvių modernaus meno atstovų grupė — "Žalias lapas". Baltijos šalių jaunųjų dailininkų naujoviškų darbų parodą surengė Lietuvos kultūros ir švietimo ministerija, Lietuvos dailininkų sąjunga ir žurnalas "Krantai". Parodos dalyviai buvo suorganizuota ekskursija į Kauną, sudaryta proga apsilankyti Lietuvos dailininkų kūrybinės dirbtuvės. Šias Vilniuje kas treji metai rengiamas parodas norima laikyti tarptautinės programos "Ars Baltica" dalimi.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	5.50%
180-364 d. term. ind.	5.50%
1 metų term. indėlius	5.75%
2 metų term. indėlius	6.25%
3 metų term. indėlius	6.75%
1 metų GIC-mėn. palūk.	6.25%
1 metų GIC-met. palūk.	6.75%
2 metų GIC-met. palūk.	7.25%
3 metų GIC-met. palūk.	7.75%
RRSP, RRIF ir OHOSP.	6.25%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	6.75%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	7.25%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	7.75%
Taupomąją sąskaitą	5.25%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	5.25%
Kasd. pal. čekių sąsk.iki...3.75%	

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas	
nuo	10.75%
Sutarties paskolas	
nuo	10.75%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	8.50%
2 metų	9.00%
3 metų	9.50%
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ir 3 metų	8.50%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šerų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neiname mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 52 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PENSININKAMS PATARNAUJU JAU 10 METŲ.

Skambinkite tel. 232-9000

RE/MAX Professionals Inc.
1 East Mall Crescent
Etobicoke, Ontario M9B 6G8
Res: 231-2839

ANTANAS GENYS

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS • ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE
NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1 (Windermere – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

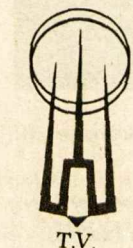
DRAUDA gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
Tel. 231-5641, namų 766-5857

Allstate 5233 Dundas St. W. (arti Kipling) Islington, Ontario M9B 1A6
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Olimpiečių išleistuvės. Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininko pavaduotojas, LTOK viceprezidentas Kazimieras Motieka linki sėkmės Albertvilijei Vidai Vencienėi

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

"Vyčio" žinios

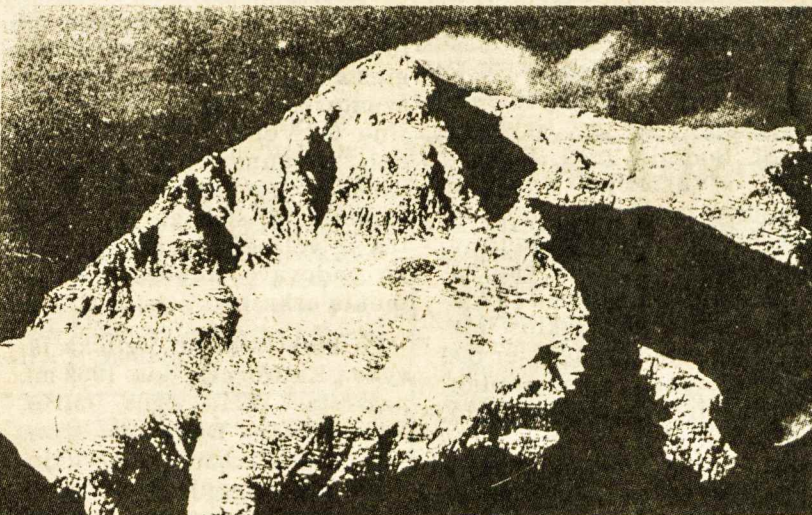
Toronto lietuvių sporto klubo "Vytiš" metinis narių susirinkimas įvyko 1992 m. sausio 26 d. Toronto Lietuvių namuose. Jam pirmininkavo J. Balsys ir sekretoriavo E. Stravinskis.

Buvo padaryti praėjusių metų veiklos pranešimai, svarstyti nauji užmojai, įvairūs klausimai ir ateities planai.

Klubo pirmininkas Rimas Sonda savo pranešime kalbėjo apie klubo sportininkų ruošimą ir dalyvavimą 1991 m. IV-se PLS žaidynėse. Palietė finansinius, varžybinius ir kitus klausimus. Pasidžiaugė, kad vyčiai buvo gerai organizuoti ir Lietuvoje paliko gerą įspūdį. Jo kalboje buvo išreikšta kiek kartėlio ir nepasitenkinimo kiti kuria Lietuvos spauda, kurios skiltyse buvo neteisingai aiškinamos jo laiško mintys. (Iš viso spausdinti asmeniški laišku laikraščiuose yra neetiškai. Red.).

1990 m. rugpjūčio 7 d. laiške PLS žaidynių org. k-tui jis rašė: "I sportinės delegacijos sudėtį prašome įtraukti 12 jaunų, vietinių gražios figūros merginų, pageidautina kalbančių angliskai, o svarbiausia turinčių meninės gimnastikos pagrindus". R. Sondas idėja buvo gauti 12 gražių mergaičių "cheerleaders" pareigoms. Joms aprangą "Vyčio" klubo vardu jis buvo nupirkęs ir nuvežė į Lietuvą. Pagal laikraštį išejo kitaip... Taip pat Sondas, kaip kad nadietų sportininkų išvykos į PLS žaidynes komiteto pirmininko, klausimai Lietuvos atstovams, viešėjusiems Kanadoje, prašant patarimo, ar mūsų sportininkams vykti į žaidynes ar ne, kai tuo metu Lietuvoje buvo sunki politinė padėtis, Lietuvoje buvo perduota spaudai taip pat ir komentuojama pasispaipant...

Kitu atveju LTOK pirmininkas kreipėsi į "Vyčio" pirmininką, prašydamas išskirti ir vietoje parūpinti pragyvenimą bei susisiekimą Vencienėi, Panavui ir jų treneriui, kurie norėtų atvykti į Kanadą, tarp tautinės slidinėjimo varžybas. Sonda susisiekė su Kanados olimpinio komiteto Otavoje ir pradėjo rūpintis. Po to iš Lietuvos ne žodžio, kas toliau? Jeigu pasikeitė nuomonė, reikėtų apie tai pranešti.

Everestas laukia lietuvių. Taip atrodo planetos aukščiausio kalno viršūnė, kurią pasaulio lietuvių ekspedicija ruošiasi pasiekti 1992 m. pavasarį. Žygiui vadovauja prityręs alpinistas iš JAV Seattle miesto architektas Aleksas Bertulis

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
2239 Bloor Street West. Telefonas 536-5936 ir 762-7775
Parduodami kailiniai opsiastai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

FUTURE.I
REAL ESTATE LTD. REALTOR
Nijolė Baranauskaitė-Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė
verslo 769-3300 namų 769-1835

• Patarnauja lietuvių kalba.
• Nemokamas namų įvertinimas.

2254 Bloor St. W. Toronto, Ontario M6S 1N6
Pirkite namus geresnei savo atečiai

Olimpiečiai jau Albertviliję

Po ilgų 64 metų Lietuva – vėl pasaulio tautų sportinėse šeimose. Vienintelį kartą, tai buvo 1928 m. antrosios žiemos olimpinės žaidynės San Morice, Šveicarijoje, nepriklausomai Lietuvai atstovavo tik vienas čiuožėjas Kęstutis Bulota. Šiais 1992 m. 16-se olimpinės žiemos žaidynėse Lietuvai vėl atstovauja nors tik būrelis tautiečių, tačiau kupinų džiaugsmo ir pasididžiavimo.

Kaip nepriklausomos Lietuvos atstovai į Prancūziją atvyko: slidininkai Vida Vencienė (Kalgario olimpinė aukso medalistė) ir Ričardas Panavas, biatlonininkai Kazimieras Strolienė ir Gintaras Jasinskis, treneriai Vilmantas Gineitis, Jakovas Gimbičis, Vilnius Repšys ir jo jais olimpinės rinktinės vadovas, Lietuvos slidinėjimo federacijos vicepirmininkas Romualdas Glazauskas. Taip pat dailiojo čiuožimo šokių ant ledo atstovai P. Vanagas ir M. Drobiazko (ištekėjusi už lietuvių ir gavusi Lietuvos pilietybę). Sig. K.

Skautų veikla

• Vasario 9 d. "Rambyno" ir "Šatrijos" turtai Prisikėlimo parapijos šventovėje ir salėje iškilmingai šventė Lietuvos nepriklausomybės šventę. Į šventovę organizuotai įžygiavo su vėliavomis. Mišias atnaujo dvasios vadas s. kun. Augustinas Simanavičius, OFM, kun. Eugenijus Jurgutis, OFM ir kun. Liudas Januška, OFM. Pastarasis pasakė ir pamokslą primindamas, kad dabar laisvai Lietuvai reikia moralinės ir medžiaginės pagalbos iš mūsų visų. Skaitymus atliko ps. fil. J. Neimanienė aukų procesijoje buvo nešamas kryžius, tautinė juosta, trispalvė, duona ir vynos. Užbaigiant Mišias, pats klebonas sveikino ir priminė, kad kuo daugiau dalyvautų iškilmingoje sueigoje.

Po Mišių didžiojoje salėje, dalyvaujant daug svečių, komendantas ps. dr. R. Saplys išrikiavo tuntas, buvo įneštos vėliavos, priimtas raportas – 128 skautai bei skautės. Po vyriausio skautininko įsakymų sekė "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntu įsakymai. Įžodį davė 15 paukštyčių, 2 udrutės, 3 bebrai ir 4 vilkiukai. Kaklaraiščių užrišo draugininkai, tėvynės mazgelį – dvasios vadas s. Augustinas, o gerąjį mazgelį – tėveliai. Tuntininkė s. Vida Senkuvienė visus apdovanojo gėlėmis. Skautininkų įžodžiui pravedė tuntininkas s. A. Senkus pakvietė v.s. V. Skrinka. Įžodį priėmė skv. v.skl. R. Kalendra ir skv. v.skl. M. Leknickas. Jiems žalius kaklaraiščių užrišo tuntininkas A. Senkus ir skautininkų dr-kė ps. I. Pukrienė. Be kitų sveikintųjų skautininkas sveikino Ričardo močiutę v.s. V. Kalendrienę. Ilgametis "Rambyno" tunto įždininkas s. V. Sendžikas buvo apdovanotas Padėkos ordinu, o rėmėjai – A. Kalendra ir L. Garbaliuskas – ordinais už nuopelnus su rėmėjo kaspinu. Užbaigiant tuntininkai pakvietė visus į ratą sugiedoti "Lietuva brangi" ir "Ateina naktis".

• Kaziuko mugė – kovo 1 d. Prisikėlimo parapijos salėse. Visos draugovės jau ruošiasi. Tėvų komitetas su K. Šapočkinu ir V. Vaitkiene bei kitais komiteto nariais vairsn tradiciniais valgiais mugės svečius. M.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

HALLING ELECTRICAL

(Estonian)

- Visų rūšių atnaujinimai
- AC langai ir sienų sekcijos
- Vėsinčiai
- Garažo durų atidarytojai

Tel. 762-9190

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

5.50% už 90 dienų term. indėlius	
5.50% už 6 mėnesių term. indėlius	
5.75% už 1 m. term. indėlius	
6.25% už 2 m. term. indėlius	
6.75% už 3 m. term. indėlius	
6.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
6.75% už 1 m. GIC invest. pažym.	
7.25% už 2 m. GIC invest. pažym.	
7.75% už 3 m. GIC invest. pažym.	
6.25% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
6.75% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
7.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
7.75% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
6.25% už OHOSP (variable rate)	
5.25% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
5.25% kasd. pal. sąsk. virš 10,000	
3.75% už kasd. pal. čekių sąsk.	
3.50% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk.	
(US dol. Sav. Acc.)	

IMA:

už asmenines paskolas nuo	10.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	8.50%
2 metų	9.00%
3 metų	9.25%
(fixed rate)	

su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ar 3 metų	8.25%
(variable rate)	

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrijai mortgicijai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 93 milijonus dolerių

Kredito kortelė

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydį, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIJACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS
- ŠALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS (RENGIMUS)

Skambinti Vytiui tel. 533-0923 arba (page) 237-2121, Toronto. Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGISKAI PATARNAUS

STASYS JOKUBAITIS.

Telefonai 535-2331 arba 537-2869

ROYAL LePAGE

Residential Real Estate Services

5110 Dundas Street West
Etobicoke, Ontario M9A 1C2
Tel. (416) 231-3000 24 val.
FAX (416) 231-6993

AUŠRA DALINDIENĖ

Jei norite pirkti ar parduoti namą, kreipkitės į mane ir sužinosite apie naują Royal LePage programą **HOMEMATCH**. Ši programa greitai suveda pirkėjus su pardavėjais. Neieškokite niekur kitur – skambinkite man.

EUROTRAX PARCEL SERVICE

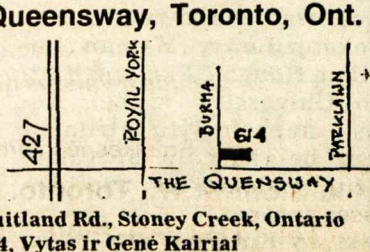
SIUNTINIAI LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON

- Garantuojamos žemiausios kainos (\$3.50 už kg)
- Siuntinius pristatant į namus.
- Mes paimame siuntinius iš jūsų namų (nemokamai, jei siuntinys daugiau negu 15 kg).
- Siunčiame vartotų ir naujų drabužių siuntas.
- Siunčiame maisto ir medicininių reikmenų siuntas.
- Nei minimumu, nei maksimumu siuntos neribojamos.
- Siunčiame siuntas tiesiog gavėjo adresu.
- Į kainą įeina ir persiuntimo išlaidos. (Gavėjas nieko neturi primokėti).
- Perduodame pinigų iš rankų į rankas.
- Greitas nuo 2-3 savaičių siuntinių pristatymas.

Mūsų adresas: 614 The Queensway, Toronto, Ont.
Tel. (416) 503-1601

Atidaryta nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r.-7 v.v., šeštadienį nuo 9 v.r.-5 v.v. Neapmokama automobilių vieta prie raštinės.

Mūsų atstovai Hamilton: 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario
Tel. (416) 643-3334, Vytas ir Genė Kairiai

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

nansų ministeris Gerard D. Levesque. Ši kartą premjerai vengė aštrių priekaištų ministrui pirm. B. Mulroniui, pasitenkindami tik reikalavimų išdėstymu. Visas dėmesys dabar bus nukreiptas į naująjį Kanados biudžetą. Finansų ministras Don Mazankowski jį tikisi paruošti iki vasario pabaigos. Kovo pradžioje vėl yra numatytas Kanados ministerio pirm. B. Mulronio susitikimas su premjeru Toronto.

Kanados pajamų ministeris Otto Jelinek jau reagavo į premjerų skundus, kad jiems daug finansinės žalos padaro masinės pasienyje gyvenančių kanadiečių važinėjimas į JAV ir įvairių gaminių pirkimas pas amerikiečius. Mat ten visos prekės, įskaitant net ir Kanadoje neapmokestinamus maisto gaminius, gerokai pigesnės. Spėjama, kad kanadiečiai tokiu prekybai per metus išleis-davo \$3,5 bilijono. Didžiausiais jos rėmėjais buvo laikomi Ontario gyventojai, JAV prekybininkams atiduodantys porą bilijonų dolerių. Kanadiečių pirkėjų antplūdis į JAV atnešė per didelį Kanados ir provincijų mokesčiai gaminiams vietinėje rinkoje.

Pajamų ministerio O. Jelineko planas, Kanadon iš JAV įvežamoms prekėms uždedantis federacinį prekių ir paslaugų GST mokestį, prie jo siūlo pridėti ir provincinį prekybos mokestį. Jį Kanados vyriausybė grąžintų provincijų vyriausybėms. Tačiau tokiu atveju provincijos savo mokesčių turi suderinti su GST mokesčiu, kad būtų apmokestinamos tos pačios kanadiečių iš JAV įvežamos prekės. Šiuo atveju GST mokestis liečia tik įsivežamos prekės kainas, kurios rūpi ir provinciniam mokesčiui. Tačiau provincinis mokestis padaro išimčių kai kurioms prekėms. Tad Kanados pajamų ministras O. Jelinekas ir nori vienodo apmokestinamų prekių sąrašo, kad atskaitytum būtų lengviau padaryti pasienio muitininkams. Tada ir Kanados vyriausybė būtų lengvesnis surinkti pinigų pasidalinimas su provincinėmis vyriausybėmis.

Toks susitarimas jau yra pasiektas su Kvebeko provincija. Kanados muitininkai ten atlieka ir provincinio mokesčio atskaitytum už Kvebekan

įvežamas JAV prekes. Kai kurios kitos provincijos šį planą gali atmesti, ypač nenorinčios turėti bet kokių ryšių su nepopuliariu Kanados vyriausybės GST mokesčiu.

Kanados vyriausybė jau atšaukė muitą 25 iš JAV importuojamiems gaminiam. Tarp jų yra fotoaparatai, jų dalys, kasetiniai garsajuosėdžiai ir vaizduosėdžių aparatai, elektroninės orkaitės (microwave ovens) bei kiti techniniai gaminiai pramoginiams reikalams. Dėl nuimto muto jų kainos atpigės ir pačioje Kanadoje, skatinamos kanadiečių atsiskaityti kelionių į JAV.

Pelningą kontrabandą cigarečių tikimasi sumažinti kontrabandininkams nuo \$25.000 iki \$200.000 padidinta finansinė bausmė. Į JAV eksportuojamam kartonui 200 cigarečių dabar uždedamas \$8 eksporto mokestis. Mat paaiškėjo, kad kontrabandininkai jas beveik visas parsiveža Kanadon ir nelegaliai parduoda gero, kai sumažindami legaliai prekybai užkrautą Kanados federacinį ir provincinį \$35 mokestį kartonui. Didelės naudos nesitikima, nes kontrabandininkai kanadiečiams parūpins JAV pigiai parduodamų amerikiečių cigarečių.

Pajamų ministerio O. Jelineko planas taipgi nuo liepos 1 d. sumažins neapmokestinamas Kanadon paštu siunčiamų prekių siuntas nuo \$40 iki \$20. Už kiekvieno apmokestinamą siuntinio pristatymą Kanados paštu reikės sumokėti penkis dolerius. Tikimasi, kad tada kataloguose pasirinktas prekes kanadiečiams pristatančios JAV prekybos įmonės bus priverstos su federaciniu GST mokesčiu surinkti ir provincinį. Daug kam atrodo, kad šių pastangų nepakaks pasienyje gyvenančių kanadiečių kelionėms į JAV sustabdyti. Juos ten vilioja pigus benzinai, o jam, įpiltam automobiliui, neįmanoma uždėti kainas Kanadoje žiauriai išskėlusį federacinį ir provincinį mokestį. V. Kst.

Kanados ukrainiečiai, kooperuojant su organizacija "The Multicultural History of Ontario", Ukrainiečių katedra Toronto universitete, paminėjo ukrainiečių 100 metų įsikūrimo sukaktį Kanadoje. Vyko simpoziumas, istorinė paroda, išleista knyga.

ROMO KALANTOS, susideginusio Kaune prieš 20 metų, minėjimo Toronto Lietuvių namuose. Iš kairės: Romo brolis Ewaldas Kalanta, dr. GENOVAITE BIJUNIE, šiaulietė ALMA JANKAUSKIENE. Nuotr. Stip. Varankos

SKAITYTOJAI PASISAKO

IVERTINA PAGALBĄ

Švenčių proga KLB krašto valdyba ir KLB humanitarinės pagalbos komiteto pirm. R. Girdauskaitė susilaukė daug sveikinimų ir padėkos laišku iš Lietuvos už gautą Kanados lietuvių paramą. Štai vienas iš tokių laiškučių. Rašo Vilniaus II-sios ligoninės suaugusių akių ligų skyriaus vedėja gyd. Janina Čepinskienė.

Didž. Gerb. ir mylimi tautiečiai, linksmy ir laimingų Naujų metų Jums visiems ir jūsų artimiesiems. Šiuos linkėjimus siunčia iš laisvos Lietuvos padangės gyd. Janina Čepinskienė.

Kada buvo atsiųsta siunta į Lietuvą ir mums teko vaistų, kuriais mes, skėmingai gydome savo skyriaus akių ligonius, gydym ir operuojam, ir kiekvieną dieną prisimename Jūsų pagalbą. Nuširdus lietuviškas aciu!

Anksčiau mūsų padėkos laiškas nepasiekdavo Jūsų – buvo naikinama. Dabar tikiosis patys.

LIETUVOS PILIETYBĖ

P. A. Povilaitis piktnasi, kad Lietuva nesuteikia išiešvams Lietuvos pilietybės ("T2" 1992 m. 5 nr.). Aš visai sutinku su dabartiniu pilietybės įstatymu: išiešvis ar jo vaikai bei vaikaičiai gali grįžti Lietuvon, atsisakyti turimos pilietybės, prisiekti Lietuvos respublikai ir ten gyventi. Visi Lietuvos gyventojai, priimdami pilietybę, turi prisiekti.

Gal P. A. Povilaitis nebuvo Lietuvoje, o jei buvo, nematė, kokios sąlygos Lietuva gyvena. Aš išbuvau Lietuvoje beveik visą 1991 m. spalio mėnesį. Kad ekonomikai Lietuva blogoje padėtyje, visi žinome, bet daugelis neįsivaizduoja, kaip Lietuva dar silpna viduje. Lenkiškai kalbantieji gyventojai jau reikalavo, kad jiems būtų duota teisė turėti dvigubą pilietybę – Lietuvos ir Lenkijos. Jų esą apie 250.000. Jeigu lietuviams būtų suteikta teisė turėti dvigubą pilietybę, tai lenkai reikalautų to paties. Įstatymas turi būti taikomas visiems vienodai. Jeigu lenkai gautų tą teisę, tai ir rusai to paties reikalautų. Jų esą apie 340.000. Be to aš nustebau, kad tiek daug lietuvių yra pardsidavę ar tiesiog išdavikų, kurie nenori nepriklausomos Lietuvos. Įdomu, kieno

Alicija, Dalia ir Algis Uzdilos, Punkskas

Knygų rīskykla "SAMOGITIA" meniškai iriā knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel.(416) 625-2412

Įvairios žinios

Pasaulinės ledo žūklės varžybos įvyko vasario 5 – 11 d.d. ant Simcoe ežero, Ontario provincijoje. Ankstyvesnės varžybas Suomijoje ir Švedijoje laimėjo suomių komanda. Šiais metais Kanadoje dalyvavo Suomijos, Švedijos, Liuksemburgo, Islandijos, JAV, Kanados ir Lietuvos komandos. Varžybas prižiūrėjo Tarptautinė gėlo vandens sportinės žūklės federacija, o organizavo vietinis komitetas, vadovaujamas Mike Burrows. Lietuvius pakvietė ir globojo p. Pedersen iš danų bendrovės Sterling Airways (oro linijos). Lietuviai žvejai dėkoja už \$428.00, kuriuos paaukėjo: \$100 – Anapilio moterų būrelis, \$50 – Medžio-tojų ir žūklautojų klubas "Tauras" ir \$278 – Lietuvių namų popietės dalyviai. Vietinis komitetas gražiai priėmė lietuvius, paminėdami savo kalbąose Lietuvą, kaip naujai išsilaisvinusią valstybę, kurios komanda pirmą kartą dalyvauja varžybose. Daug nuosirdumo ir šilumos buvo patirta ir iš amerikiečių komandos. J.S.

Lietuvių visuomenės parama Lietuvos misijai prie Jungtinių Tautų, kaip rašo ambasadorius Anicetas Simutis, įgalino įsijungti į šios organizacijos darbus, neprašant paramos iš Lietuvos izdo. Tautos fondas iki šiol Misijai yra atsiuntęs \$75.000. Nemažai ir pagalbai ir su nemažomis aukomis ateina atskiri asmenys ir organizacijos. Lietuvos misijai laukia daugybė uždavinių. Ji dar neturi ir tinkamų patalpų. Lietuvos nario mokesčio organizacijai taipogi nemaža problema.

Norintys įsijungti į rėmėjų eiles, o jie mielai laukiami, prašomi cekiūrs rašyti ir siųsti šiuo adresu: Permanent Mission of Lithuania to the United Nations, 41 West 82nd Str., New York, N.Y. 10024.

JAV lietuvių bendruomenės valdyba Amerikos lietuvių vardu pasiuntė CBS televizijos korporacijos pirmininkui Laurence A. Tisch laišką, kuriame protestuojama, kodėl televizijoje, atidarant žiemos olimpinės žaidynes Prancūzijoje, nebuvo rodomi įžgyjuojantys Lietuvos ir Latvijos sportininkai. Lietuva, Latvija ir Estija pirmą kartą po Antrojo pasaulinio karo dalyvauja olimpinėse žaidynėse. Šimtai tūkstančių žmonių kaip tik norėjo pamatyti baltiečius, ir jie CBS elgesiu buvo labai apvilti. Taipogi televizijos ekrane buvo rodomas Europos žemėlapis be Baltijos valstybių sienų. CBS, rašoma laiške, parodė redakcijai apsilėidimą ir stoką jautrumo. JAV lietuvių bendruomenės pirm. Vytautas Mačiūnas pažymėjo: "... the actions of the CBS network take on humiliating proportions".

Metinė "TEVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu – 110 dolerių vi-suose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

Tėviškės žiburiai • 1992. II. 18 – Nr. 8 (2191) • psl. 9

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

39 Dundas Street East, Suite 201,
Mississauga, Ontario L5A 1V9

Telefonas: 276-8863

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais.

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus)

Telefonas: 530-1070

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

Telefonai:

Bloor ir Jane gatvių kampas

įstaigos (416) 762-7393

Toronto, Ontario M6S 4W3

namų 233-0303

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2

Tel. 240-0594

Weston, Ontario M9N 1J2

(24 valandas)

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

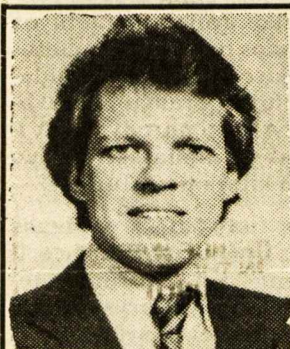
3425 Dundas St. W., Suite 200

Telefonas

prie Windermere Ave.

įstaigos (416) 763-3362

Toronto, Ontario M6S 2S4

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A. viceprezidentas

Telefonai – (416) 864-2734

1-800-387-1883 (toll free)

- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", auksą ir sidabrą
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

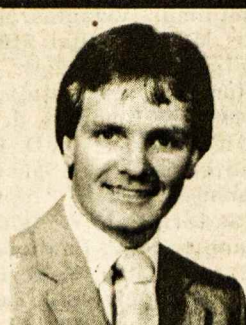
Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas

1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9

769-1616

DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker

FAX 233-0285

Tel. 233-3334

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.
Kreipkitės į Valterį Drešerį. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir
RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Bussiness" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

"TORVIL" LTD.

SIUNTOS LĖKTUVU (Air Cargo)

KLAUSKITE MŪSŲ NAUJŲ KAINŲ
PRISTATANT NUO DURŲ IKI DURŲ

GREIČIAUSIAS SIUNTINIŲ PRISTATYMAS Į JŪSŲ TĖVYNĘ

(VISI MOKESČIAI ĮEINA Į PERSIUNTIMO IŠLAIDĄS)

► SIUNTINIAI SUDAROMI IR PARUOŠIAM PAČIŲ KLIENTŲ

(Nauji ir vartoti drabužiai, mažiausias kiekis 5 kg arba 12 sv. maksimumo nėra)

► STANDARTINIAI MAISTO SIUNTINIAI

► SKUBUS MAISTO PERSIUNTIMAS

► ŽEMĖS ŪKIO MAŠINŲ IŠPARDAVIMAS

(traktoriai, plūgai, sėjimo mašinos ir t.t.)

► SVEIKATOS DRAUDA LANKYTOJAMS

(tik Kanadoje)

► RUSŲ GAMYBOS AUTOMOBILIŲ PARDAVIMAS žemiausios kainos

GAMINIŲ KATALOGUS GALIMA GAUTI PAPRAŠIUS

SKAMBINTI NEAPMOKAMU TELEFONU 1-800-661-0210

KANADOJE

Nauji prekiautojai (dealers) kviečiami

JAV

Head Office
63 Galaxy Blvd., Unit 7,
Rexdale, Ontario M9W 5P1
Tel. (416) 798-3320
FAX: (416) 798-3321

Branch TORVIL PARCELS
404 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario M6R 2M9
Tel. (416) 534-3860
FAX: (416) 533-4910

**LIETUVA
LATVIJA
ESTIJA
UKRAINA
GUDIJA
ST. PETERSBURGAS
MASKVA
RUSIJA**

Head Office
2136 West Chicago Ave.,
Chicago, IL 60622
Tel. (312) 278-5258
FAX: (312) 278-0875
Branch R&R INTERPOSTMIR CO.
1055 Broadway,
Buffalo, NY 14212
Tel. (716) 894-9880
FAX: (716) 894-9880

1992 metais

kviečiame keliauti
į plačiai svečiams
vartus atkėlusią
nepriklausomą
Lietuvą!

Sakoma, "Jei aš negaliu skristi Swissair, aš neskrendu iš viso..."
Tikite ar ne, bet mes siūlome jums skristi Swissair iki pat Vilniaus!
Kaina: nuo \$1,248.00 kan.

Pigūs ir patogūs skridimai su Sterling Airways. **Kaina: nuo \$899 kan.**

1992 metais visi keliai veda į Lietuvą.

Siūlome austrų (OS), vokiečių (LH), olandų (KL) avialinijas.

Laukiate svečių iš Lietuvos? Išpirkite jiems bilietus, tokiu būdu išspręsite jiems daug kelionės problemų. **Kaina: \$999.00 kan.**
Nepamirškite naudotis mūsų paslaugomis, jei reikalinga:

- * Lietuviška viza
- * Kelionės ir sveikatos draudimai
- * Svečių pervežimas autobusu Montreal-Toronto-Montreal
- * Bilietai lėktuvu ar traukiniu
- * Įvairūs maršrutai atostogoms
- * Iškvietimai vizitui į Kanadą

Perduodam pinigų ir valstus giminėms bei draugams Lietuvoje.

Smulkesnė informacija teikiama:

2100 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6S 1M7, Canada
Tel. (416) 769-2500 FAX (416) 763-6279

